Наш ДІМ

3
2002

Для тих, хто будує або вже має оселю

Довершений проект оселі – мрія кожного забудовника!

Читайте у цьому номері:

Плани на стор.10

Як будують "приватники" за кордоном?

Утеплення фасадів будинків

Поради господині

У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ – ОБЛАШТУВАННЯ ОСЕЛЬ, ЇХ УТЕПЛЕННЯ, І НЕ ТІЛЬКИ!

Якщо у вас велика сім'я?

На перший погляд цей будинок здається простим, хоча його архітектура й об'ємно-планувальне рішення мають всі характерні риси класичного європейського котеджу. П'ятигранний еркер із трьома вікнами, з яких відкривається вид на патіо і сад, характерний вальмовий дах під черепицею гармонійно з'єднані в цьому будинку. Ошатність будинку додає широкий балкон, обвитий рослинами. Тут немає нічого зайвого, все врівноважено. Такий будинок - мрія багатьох родин.

Приміщення котеджу чітко розділені і раціонально розміщені. На першому поверсі розташовані приміщення для активних занять (рис. 3), на мансардному - для відпочинку (рис. 4). У будинку таких розмірів цей підхід є оптимальним.

Передпокій ізольований від основних приміщень і дозволяє відразу піднятися на мансардний поверх. Поруч із ним розташовані гардеробна і котельня, обладнана котлом для обігрівання будинку.

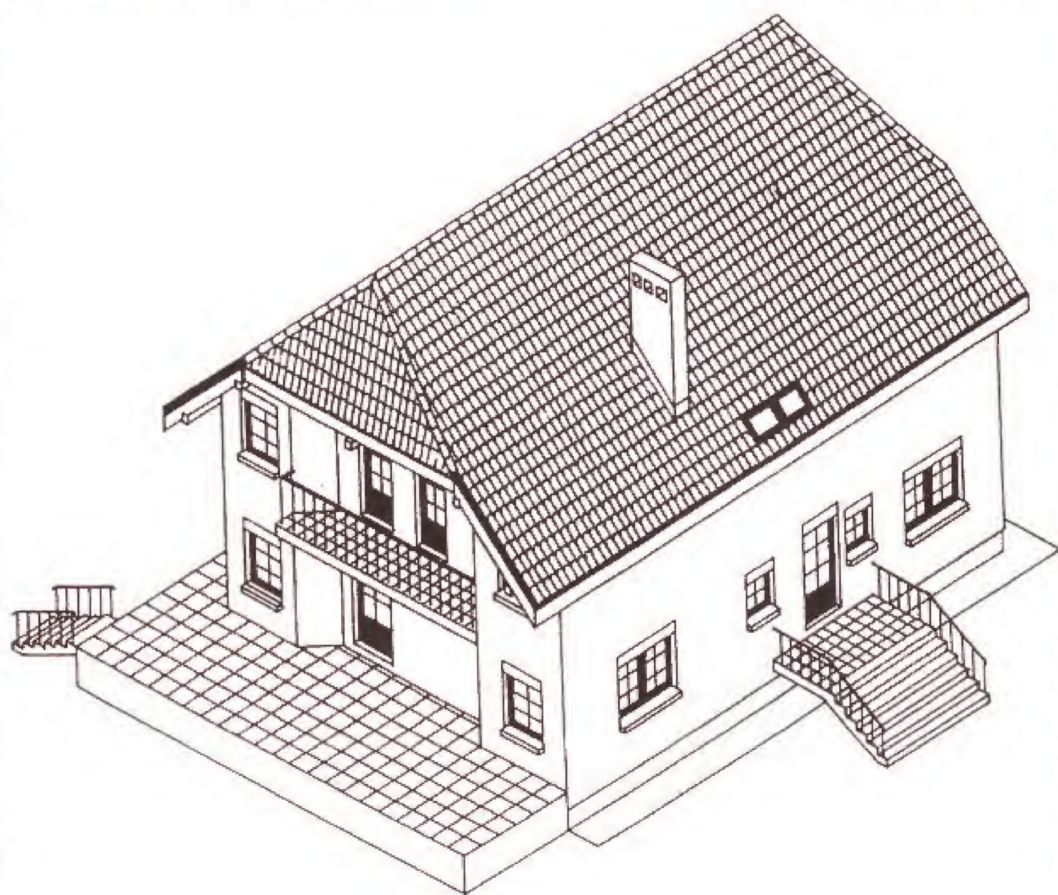
Поруч із просторою вітальнею знаходиться кімната для гостей, ванна з туалетом, а також ще одне приміщення, де можна розмістити гостей. Цю кімнату при бажанні можна переобладнати в пральню, з'єднавши з ванною. З вітальні одні двері виходять на патіо. Центральним елементом вітальні є камін, димохід для якого передбачено в цегельній стіні.

З кухні-їдальні є два виходи: один - у передпокій через гардеробну, інший - безпосередньо у вітальню, що дуже зручно для приймання гостей.

По одномаршових дерев'яних сходах піднімаємося на мансардний поверх, що поєднує "тихі приміщення" - спальні (їх п'ять), а також ванну й комору. Прямо по коридору - вихід на балкон, куди можна потрапити і через одну зі спалень.

Таким чином, планування будинку виконане з врахуванням проживання в ньому великої родини, при цьому залишається досить можливостей для змін за своїм смаком.

Конструктивні особливості. Перед тим, як розпочинати будівництво, необхідно прив'язати проект будинку до місцевих умов, розробити конструкцію фундаменту і цокольної частини будинку з врахуванням конкретних гідрогеологічних особливостей. Розрахунок фундаменту краще доручити кваліфікованим фахівцям. Вони знайдуть оптимальне технічне рішення, завдяки якому надійний фундамент можна звести при мінімальних витратах. Наприклад, для подібного цегельного будинку на сухих непучинистих ґрунтах доцільний залізобетонний стрічковий фундамент неглибокого закладання.

Для каркасів фундаменту бажано використовувати сталевий в'язальний дріт і не застосовувати електрозварювання, тому що під час зварювальних робіт при нагріванні змінюється структура сталі, що істотно знижує її міцність.

Стіни - не тільки несучі

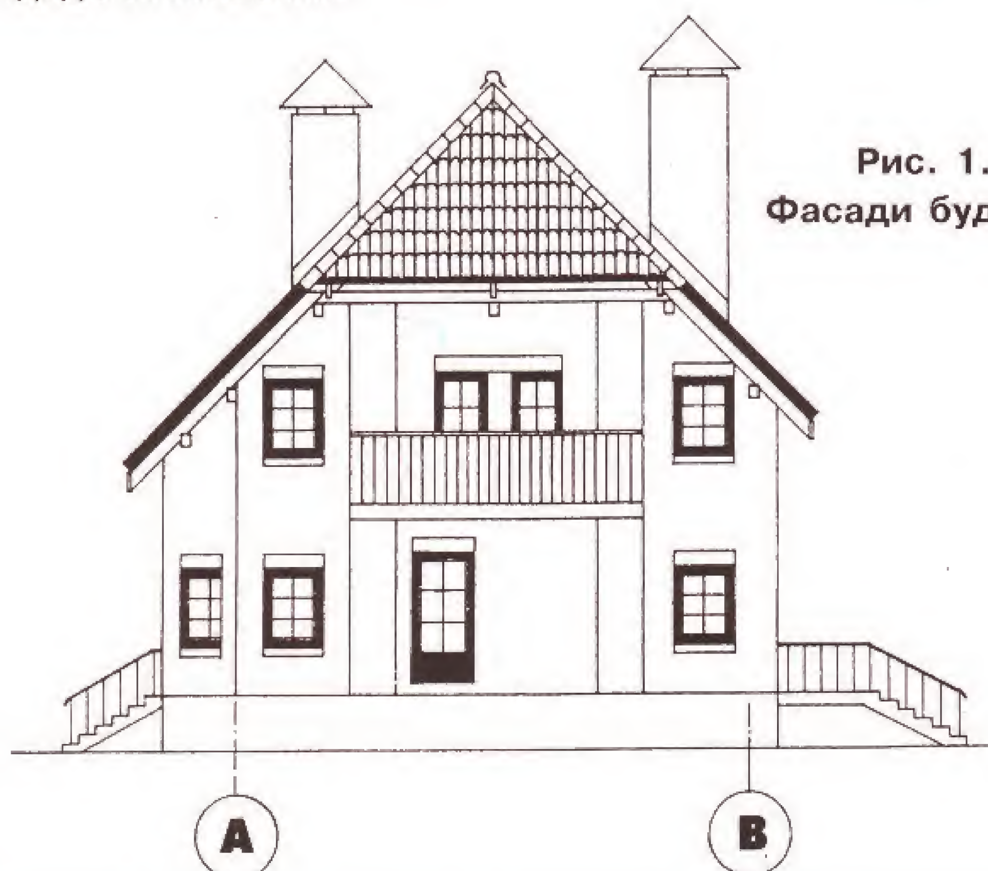
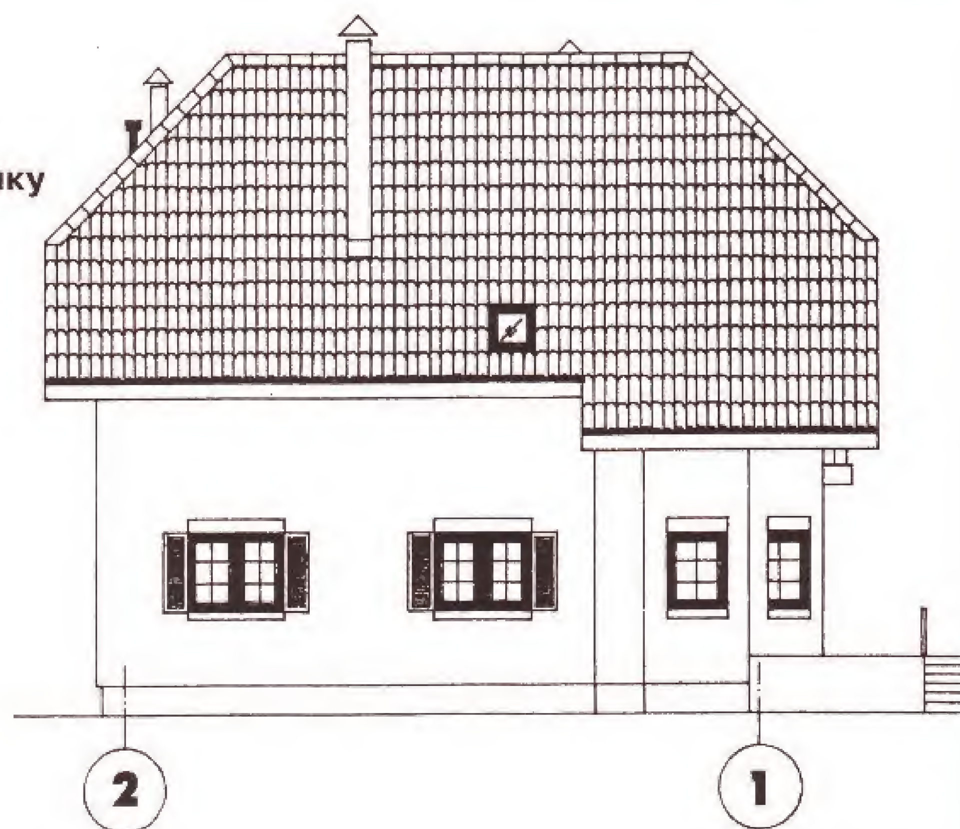

Рис. 1. Фасади будинку

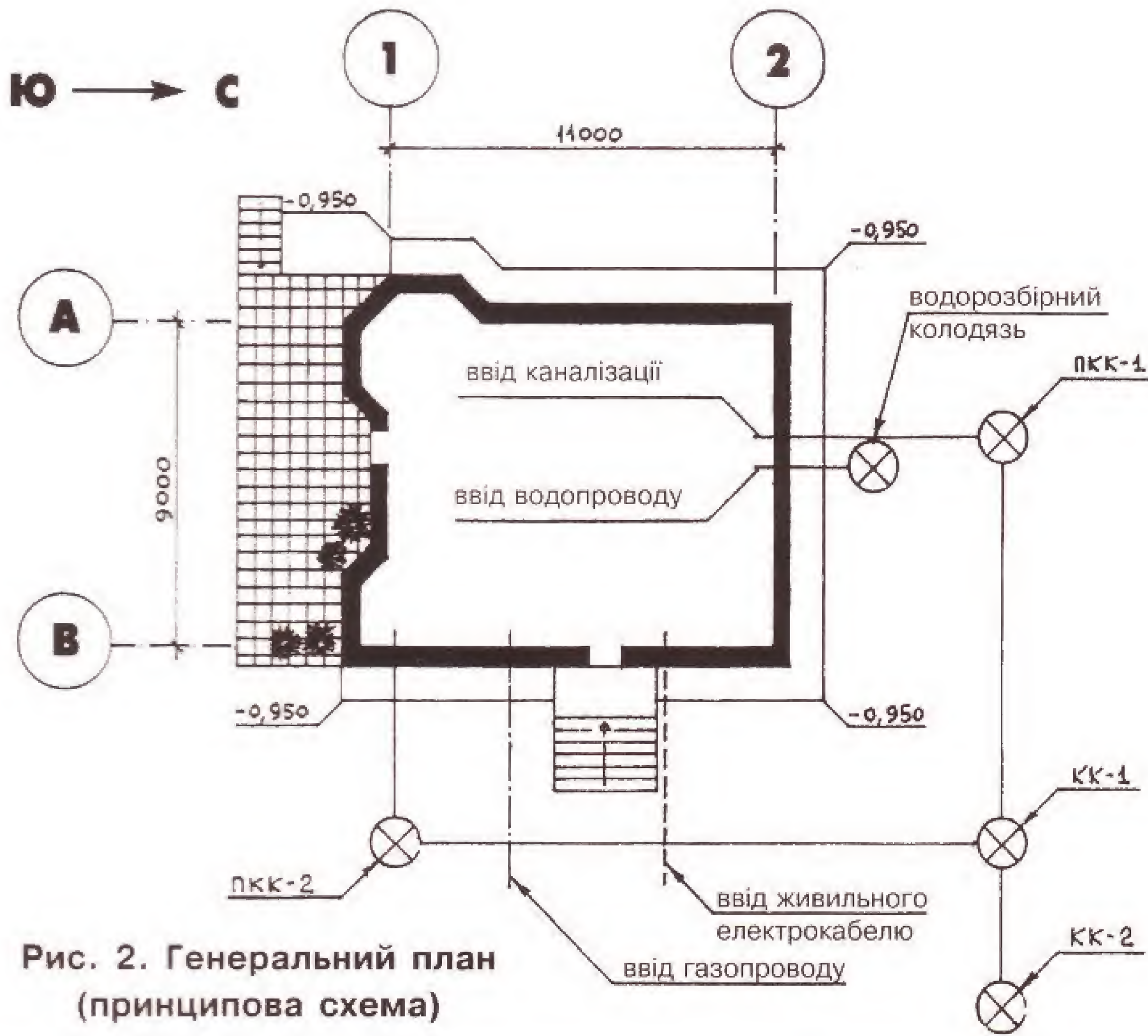

Рис. 2. Генеральний план (принципова схема)

елементи будівлі, але й огородження, яке дозволяє створити комфортні умови. Тому важливо правильно вибрати матеріал для зведення стін. Цегла як будівельний матеріал і міцна, і довговічна. Разом із тим, за своїми теплозахисними якостями вона значно гірша, ніж дерево і навіть легкий бетон. Так, термічний опір стіни з сосни чи ялини товщиною 0,15 м у 1,4 рази вищий, ніж термічний опір цегельної кладки товщиною у дві цегли (0,51 м).

Щоб підвищити теплотехнічні характеристики цегельної стіни й одночасно зменшити масу будівлі й навантаження на фундамент, зовнішні стіни доцільно викладати з пустотілої цегли. У цьому випадку товщина стін у дві цегли (0,51 м) цілком достатня для більшості регіонів України.

Можливі варіанти кладки стін і з повнотілої цегли. При цьому її варто виконувати з утворенням порожнин, колодязів, а також із застосуванням ефективних утеплювачів, теплих укладальних і штукатурних розчинів. При такій кладці витрата цегли зменшується на 15-20%, хоча потрібна зовнішня штукатурка стін, що перешкоджає інфільтрації повітря через повітряні порожнини.

При заповненні повітряних порожнин мінеральною ватою теплозахисні властивості стіни зростають на 30-40%, а при використанні пінопласту - майже в три рази. Застосування теплих укладальних розчинів (на основі дрібних заповнювачів із шлаку, керамзиту, перліту, тирси і т.п.) також підвищує теплозахисні властивості стін на 10-15%.

Крім тришарової стіни можливий і двошаровий варіант. Цю конструкцію можна отримати при додатковій теплоізоляції звичайної кладки. Такі стіни простіші, оскільки дозволяють виконувати роботи з їх утеплення в другу чергу.

При товщині зовнішніх стін у дві цегли для внутрішньої несучої перегородки досить товщини в 1,5 цегли, а для перего-

(Продовження на стор.6)

Рис. 3. План першого поверху: 1- загальна кімната (32 м²); 2 - кухня-їдальня (14 м²); 3 - топкова (4 м²), 4 - ванна кімната для гостей (3,8 м²); 5 - гардеробна (4,5 м²); 6 - передпокій із сходами (10 м²); 7 - кімната для гостей (12 м²); 8 - кімната для гостей (11 м²); 9 - патіо (35 м²)

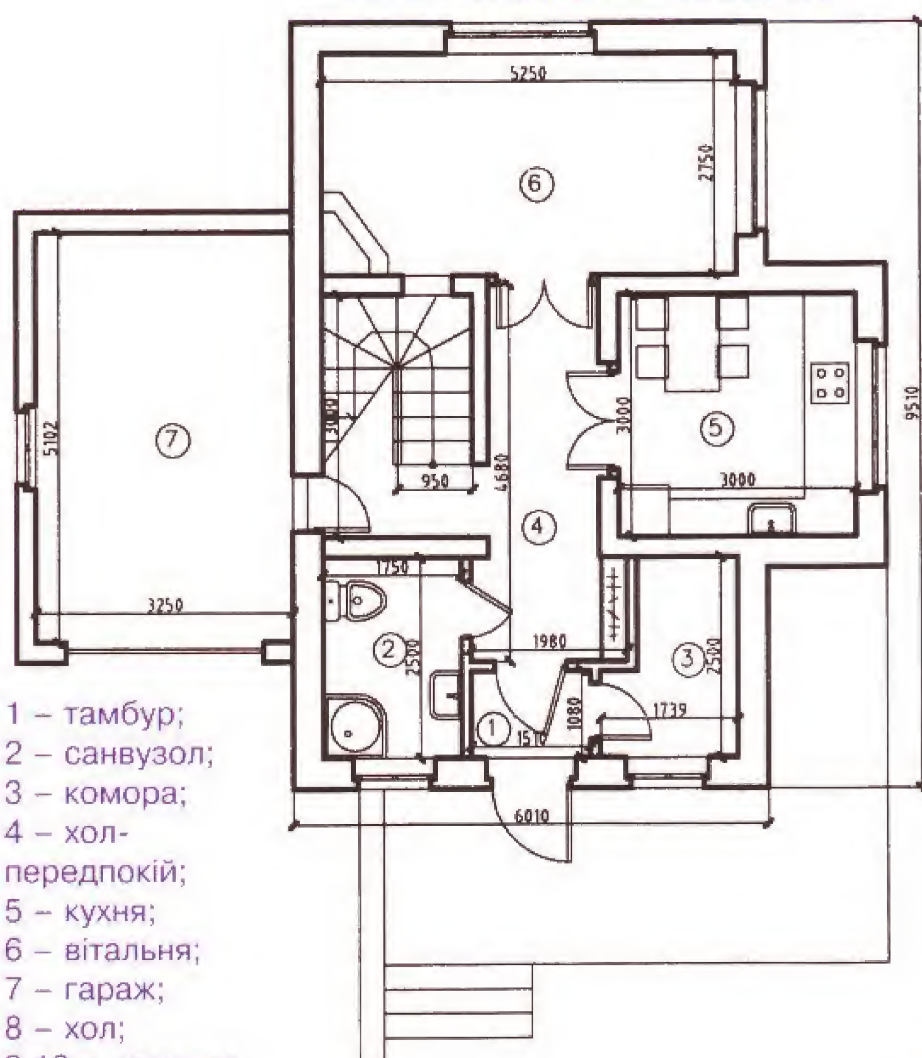
Живемо по-новому,

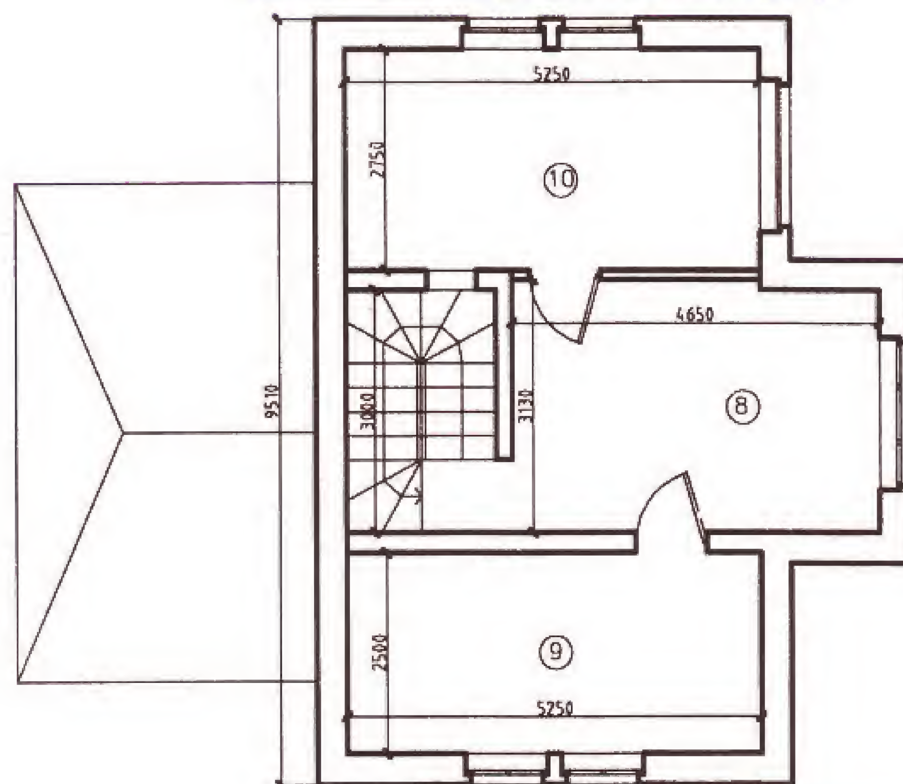

Будинок дачного типу з мансардним поверхом та прибудованим гаражем. З гаража передбачено вхід у будинок крізь сходовий хол першого поверху. Під сходами влаштований стелаж під господарські дрібниці. Крім того, передбачена комора біля тамбуру, яка освітлена природним світлом. На першому поверсі розташовані приміщення більш інтенсивного використання - вітальня з кутовим каміном, кухня, сумісний санвузол з душовою кабіною та сходи на мансардний поверх, де розташовані дві відпочивальні і великий хол.

План першого поверху

План мансардного поверху

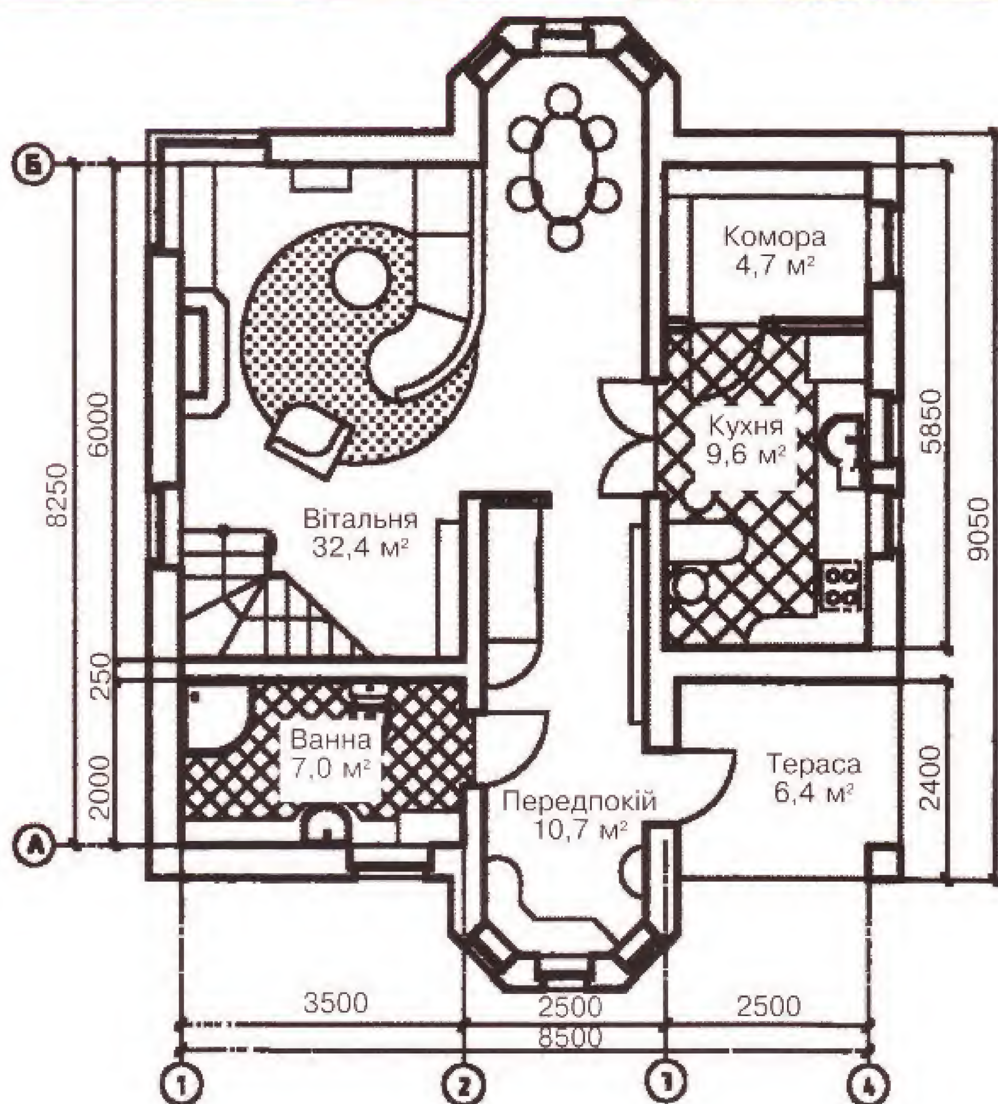
1 – тамбур;
2 – санвузол;
3 – комора;
4 – хол-передпокій;
5 – кухня;
6 – вітальня;
7 – гараж;
8 – хол;
9,10 – спальня.

Житлова площа -56,6 м²
Загальна площа -105,2 м²
Площа забудови -104 м²

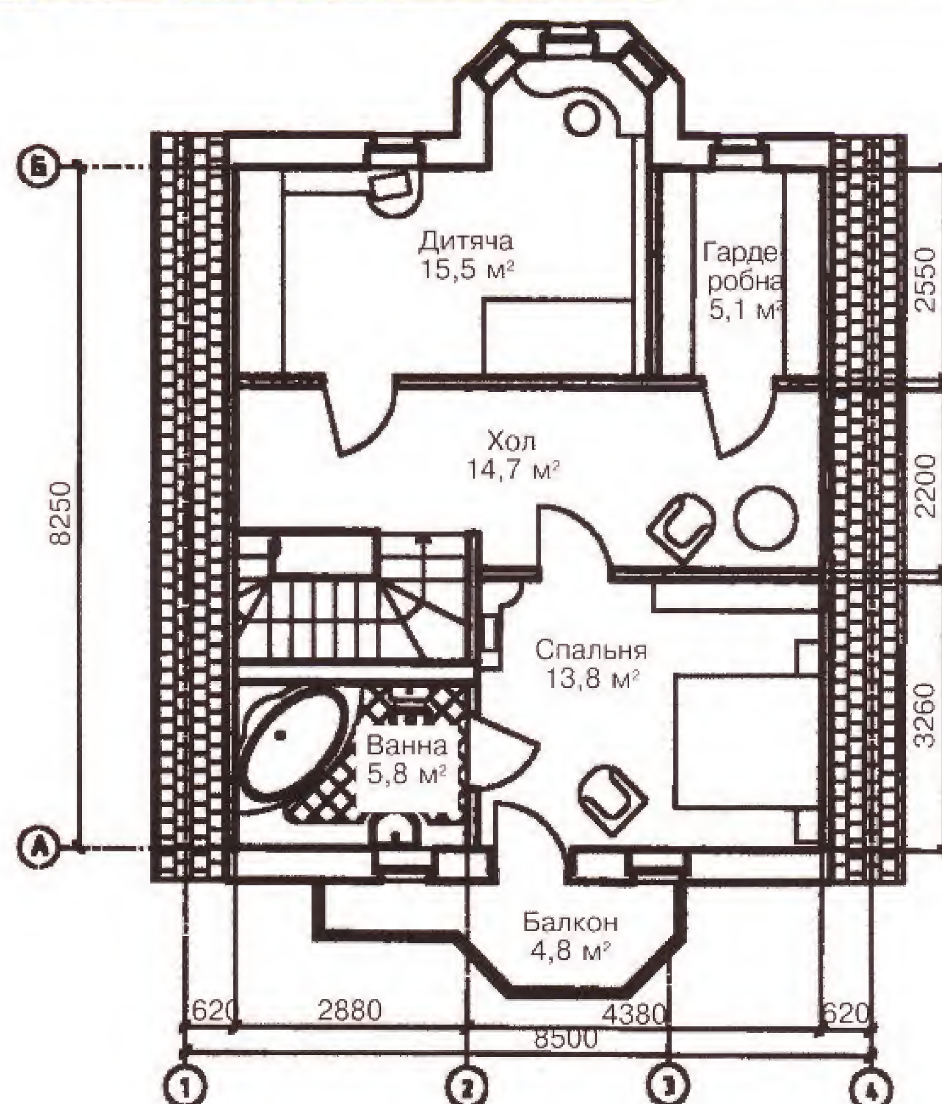

Приватний заміський будинок, розрахований на перебування сім'ї, що складається з 3 - 4 осіб. Денна зона перебування родини розміщена на першому поверсі і включає в себе передпокої, кухню, комору, санвузол і вітальню. Розташуванням меблів вітальню поділено на дві зони - відпочинку (камін, диван і крісло) і їдальню (стіл на 6 персон). Відсутність тамбура компенсується наявністю передпокою, цю ж функцію може виконувати і засклена веранда.

План першого поверху

План мансардного поверху

Інтимна зона знаходиться на другому рівні - мансардний поверх. Тут розміщено дитячу, спальню батьків, просторий хол із сходами, санвузол і гардеробну. Спальня батьків має вихід на балкон.

Архітектурне рішення головного фасаду побудоване на принципі дисиметрії. Вікна спальні батьків розташовані на центральній осі, що співпадає з гребенем даху. Ця симетрія порушується дисиметрією об'єму екседри і частини огорожі балкона. На протилежному фасаді розташувалась інша екседра. В ній розміщено обідній стіл, а на другому поверсі - робоче місце дитячої кімнати.

Силует простої і економічної покрівлі на 2 схили збагачено піддашками двох вікон, що виходять з мансардного поверху і освітлюють хол.

Площа забудови: 85 м²
Загальна площа приміщень: 120 м²
Житлова площа: 62 м²
Площа літніх приміщень: 11,2 м²

Кандидат архітектури **Буличева Т.В.**

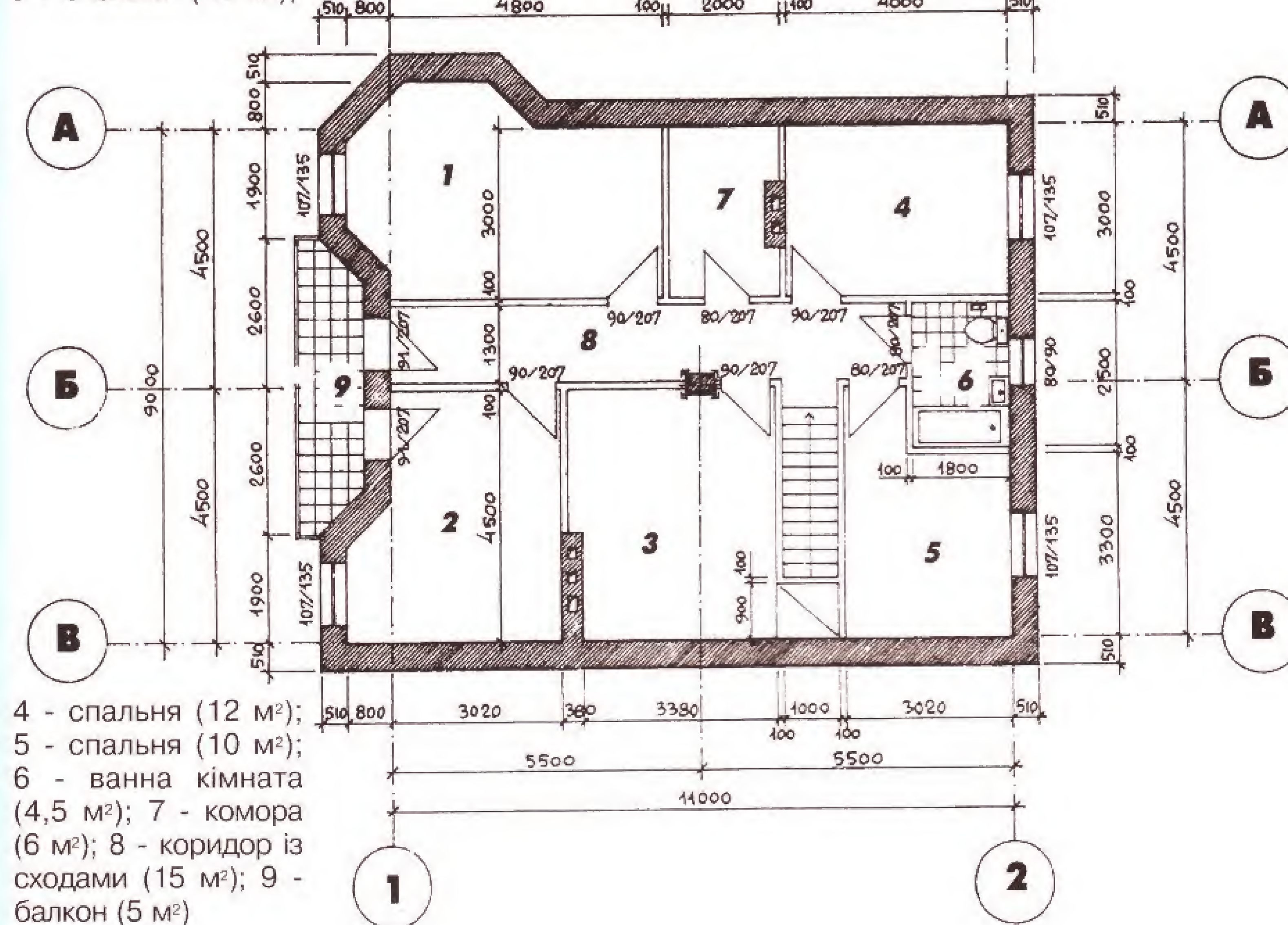

Рис. 4. План мансардного поверху: 1 - спальня (17 м^2); 2 - спальня (14 м^2); 3 - спальня (16 м^2); 4 - спальня (12 м^2); 5 - спальня (10 м^2); 6 - ванна кімната (4,5 м^2); 7 - комора (6 м^2); 8 - коридор із сходами (15 м^2); 9 - балкон (5 м^2)

(Початок на стор.2)

родок, що не є несучими - у півцегли. Останні необхідно армувати сталевою укладальною сіткою через три ряди на всю висоту. Усі перегородки повинні бути виконані з перев'язкою із зовнішніми стінами.

Димоходи і вентканали розташовані в стінах товщиною 380 мм і виконані з повнотілої червоної цегли на цементному розчині.

Прорізи внутрішніх дверей роблять за ДОСТами України, а зовнішніх дверей і вікон - за "євростандартами".

Підлога першого поверху повинна бути виконана на ґрунтовій основі. При такому варіанті по ущільненому ґрунті укладають бетонну підготовку, яку армують одним шаром сталевої дорожньої сітки. Потім укладають пароізоляцію, утеплювач і конструкцію чистої підлоги.

Підлога може бути дощатою (у цьому випадку її укладають по лагах), або плитковою - тоді керамічну плитку кладуть по цементній стяжці.

Перекриття над першим поверхом - дерев'яне, по несучих балках. Бруси для балок перекриття повинні бути ретельно підібрані із сухої (вологістю не більш 14%) деревини хвойних порід. Якість брусів повинна відповідати першій категорії пиломатеріалів для несучих конструкцій. Якщо на гранях є сучки, бруси рекомендується укладати сучками нагору. Усі балки повинні бути двічі просочені антипіренами.

Знизу бруси підшивають дошкою, між несучими балками укладають пароізоляцію й утеплювач. Зверху настилають товсту підлогову дошку, яка повинна бути шпунтована у випадку чистої підлоги.

У мансардному поверсі всі перегородки - дерев'яні, каркасного типу і встановлені прямо на перекритті. Перегородки обшивають із двох боків тонкими дошками, між якими прокладають ефективний утеплювач, який у даному випадку є і звукоізоляцією. Після цього можна займатися подальшою обробкою дощок.

Конструкція покрівлі виконана традиційно. Кроков'яні дошки спираються з одного боку на мауерлат, з іншого - на коньковий брус. Опорами для конькового бруса є два стояки з бруса і цегельний стовп (рис. 5, 6), посилений для міцності сталевими кутиками.

До конькового бруса і до мауерлата крокви кріплять оцинкованими кутиками. Мауерлат необхідно міцно зафіксувати в цегельній стіні, тому що в іншому випадку дах може бути зірваний вітром. Для цього в цегельній стіні з кроком в один метр свердлять отвір, а потім у розпір забивають сталеві нагелі. Частини мауерлата, що стикаються з цегельною кладкою, необхідно обгорнути двома шарами руберойду.

Крокви з двох боків з'єднані ригелями, по яких укладають настил технічного поверху. Потім підшивають стелю мансарди. Між ригелями по підшивці укладають пароізоляцію, а потім - утеплювач. У такому варіанті технічний поверх буде не опалюваним. Тому головний стояк, розширювальний бак, переливна труба і верхнє трубне розведення системи опалення повинні бути ретельно утеплені.

У випадку, коли технічний поверх є функціональним і вимагає утеплення, варто виконати підшивку стелі технічного поверху, потім укласти пароізоляцію й утеплювач. У такому варіанті витрата утеплювача й пароізоляції значно зростає. Після укладання утеплювача прибивають решетування, до якого кріплять металочерепицю. Усі несучі конструкції покрівлі двічі просочують вогнезахисною речовиною.

Про інженерне забезпечення будинку. Будинок розрахований на автономну систему опалення і постачання гарячою водою. Найскладнішим і дорогим елементом її є котел - пристрій, у якому необхідне тепло виробляється в результаті спалювання органічного палива. Вибір котла залежить від того, який вид палива найбільш доступний на тривалу перспективу в районі будівництва вашого будинку. Варто врахувати, що сучасні котли на рідкому чи газоподібному паливі працюють протягом усього опалювального сезону в автономному режимі і не вимагають додаткових витрат часу, за винятком сезонних профілактичних робіт. А от із котлами для твердого палива турбот більше: їх потрібно постійно завантажувати паливом.

Визначившись із видом палива, варто вибрати конструкцію котла. Одноконтурні котли призначені для нагрівання теплоносія (води) тільки для системи опалення чи тільки для системи гарячого водопостачання, а двоконтурні - для системи опалення і гарячого водопостачання одночасно.

В умовах, коли у продажу є більше сотні різних котлів закордонних і вітчизняних фірм, доручіть його вибір фахівцю, який буде проектувати для вас систему опалення і га-

рячого водопостачання. Він зможе забезпечити оптимальне поєднання елементів системи, вибере котел, дозволений до експлуатації у конкретному приміщенні і зорієнтує вас щодо того, як одержати документи на право його встановлення.

Систему опалення виконують за класичною схемою з верхнім трубним розведенням і розширювальним баком, що знаходяться на технічному поверсі. Від котла по головному стояку теплоносій піднімається до верхнього трубного розведення (пряма гаряча лінія) і до розширювального бака. Від прямої лінії по вертикальних стояках теплоносій опускається в нагрівальний прилад, проходячи через який віддає тепло і збирається у зворотну лінію, а по ній знову надходить у котел для підігрівання. Така система не вимагає застосування насоса. У випадку встановлення одноконтурного котла опалення для одержання гарячої води можна використовувати газовий водонагрівник чи електробойлер.

Якщо відсутнє централізоване водопостачання, то воду, як правило, беруть з колодязя чи свердловини за допомогою електронасоса із заглибним ежектором і гідроагрегатом для автоматичного підтримання тиску в системі водопостачання будинку.

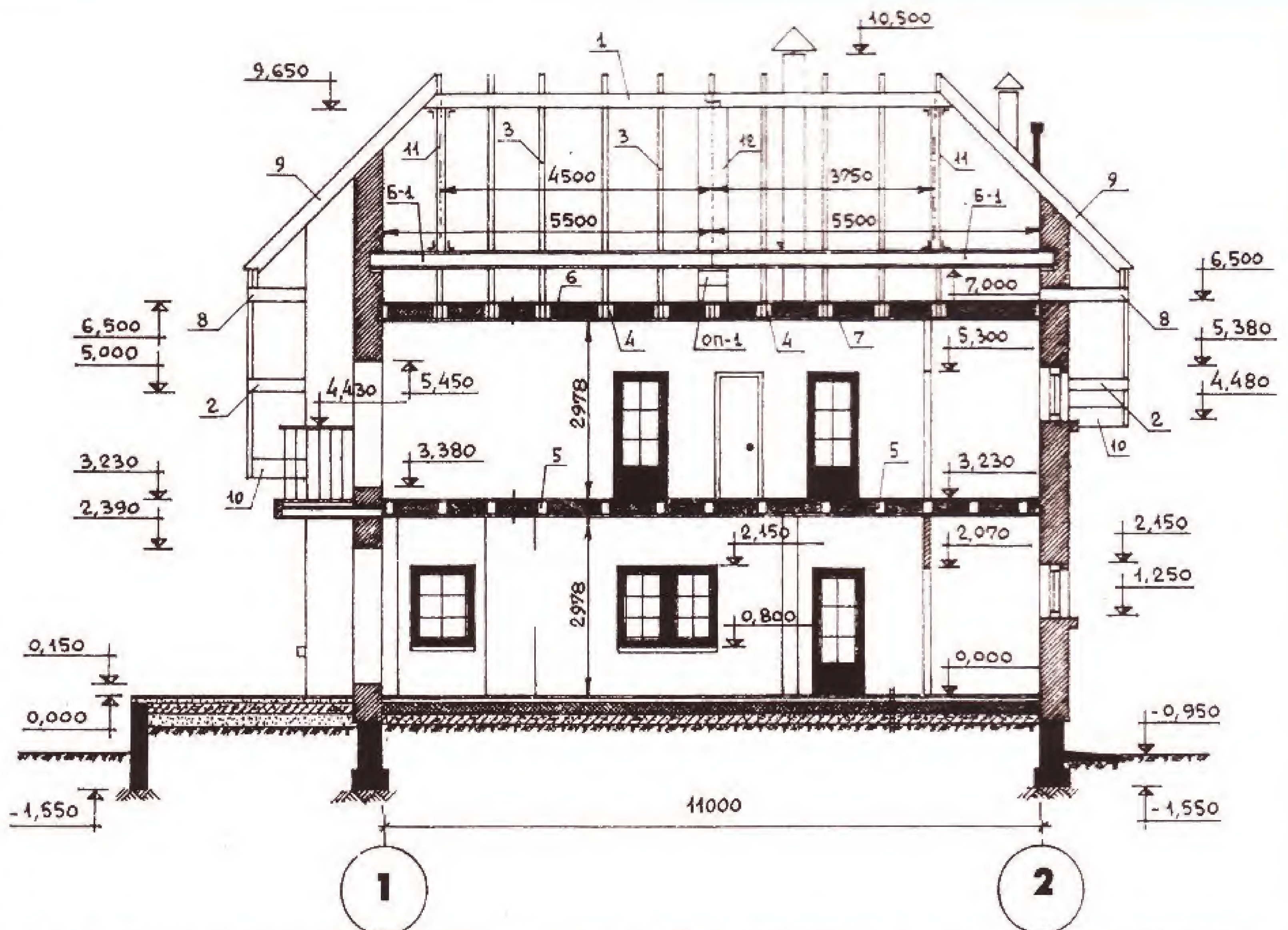

Рис. 5. Поздовжній переріз будинку: 1 - коньковий брус 150х180 мм; 2 - мауерлат (брус 150х180 мм чи 150х150 мм); 3 - кроква (обрізна дошка 50х200 мм); 4 - ригель (обрізна дошка 50х200 мм); 5 - балка перекриття (обрізна дошка 50х180 мм); 6 - настил технічного поверху (обрізна дошка товщиною 40 мм); 7 - підшивка стелі мансарди (шпунтована дошка товщиною 22 мм); 8 - консольний брус 150х180 мм (опора кроков'яної дошки й опорної дошки напіввальми); 9 - кроков'яні дошки напіввальми 50х200 мм; 10 - фронтальна дошка підшивки карнизу; 11 - опорні стояки конькового бруса (брус 150х150 мм); 12 - цегляний стовп для опори конькового бруса.

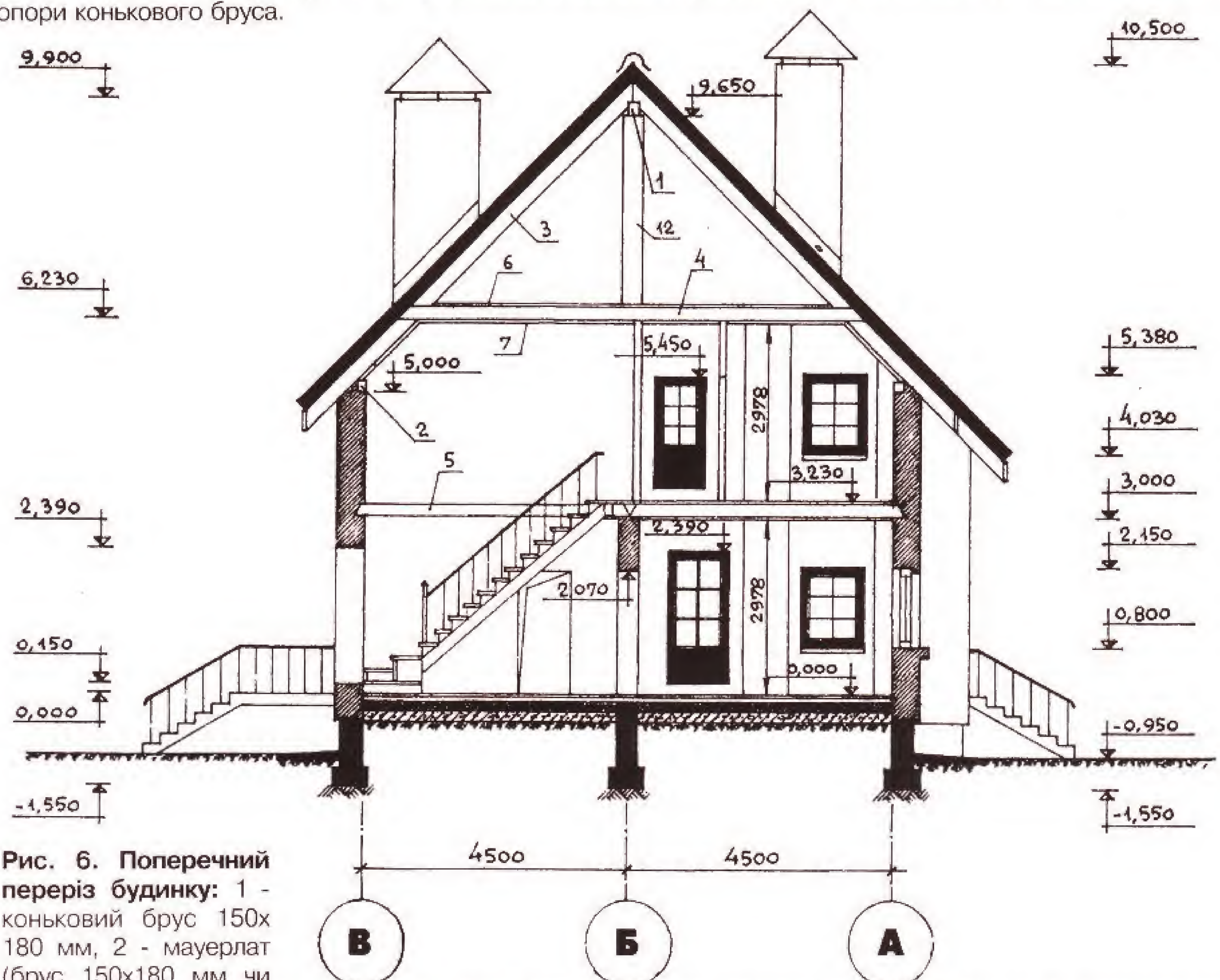

Рис. 6. Поперечний переріз будинку: 1 - коньковий брус 150х180 мм, 2 - мауерлат (брус 150х180 мм чи 150х150 мм); 3 - кроква (обрізна дошка 50х200 мм); 4 - ригель (обрізна дошка 50х200 мм), 5 - балка перекриття (обрізна дошка 50х180 мм); 6 - настил технічного поверху (обрізна дошка товщиною 40 мм); 7 - підшивка стелі мансарди (шпунтована дошка товщиною 22 мм; 8 - цегляний стовп для опори конькового бруса

У разі відсутності на ділянці централізованої каналізації виконують місцеву, яка в основному складається з двох колодязів-септиків. Перший призначений для відстою фекальних вод, другий - для фільтрації вод після відстоювання.

Вентиляція будинку природна, по вентканалам у внутрішніх цегельних стінах (із загальної кімнати, кухні-їдальні і котельні), а також по венткоробах із ванних кімнат (рис. 3,4).

ЯК БУДУЮТЬ "ПРИВАТНИКИ" ЗА КОРДОНОМ?

Особливість цього будинку в тому, що його базовий план можна змінити з врахуванням запитів клієнта, наприклад, прибудувати один чи два еркери. По-різному може бути оформлений і фасад. Якщо ви бажаєте надати будинку рис стилю, характерного для старих будівель, зовнішні стіни можна облицювати клінкером. Той, хто хотів би бачити будинок більш строгим і сучасним, оштукатурить і потім пофарбує фасад. Багато хто, напевно, віддасть перевагу обшиванню стін дошками - горизонтальному, вертикальному чи діагональному.

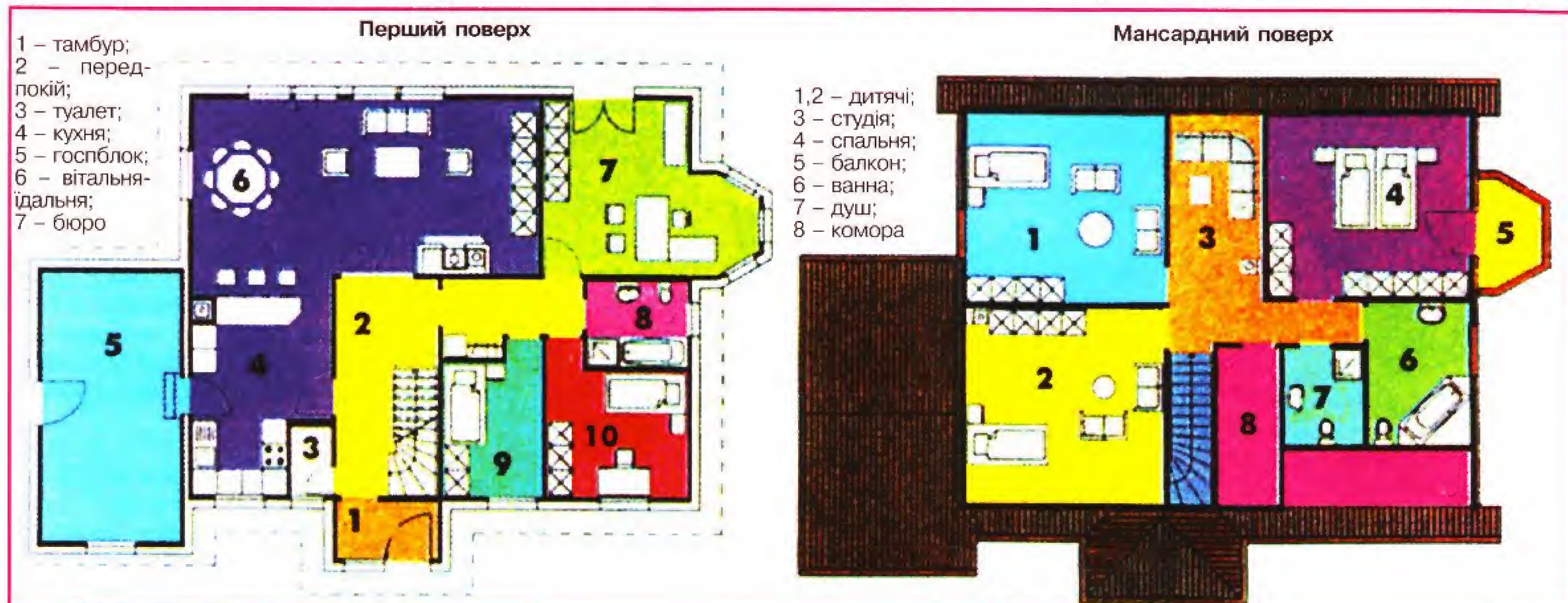
Індивідуальність будинку можна підкреслити кольором. Білий і коричневий тони підійдуть романтикам. При оформленні фасаду сірим кольором будівля буде виглядати більш шляхетною. Представники молодого покоління можуть забажати будинок із покрівельним матеріалом синього тону чи аналогічно пофарбованими архітектурними елементами.

В архітектурі будинку домінують чіткі, яскраво виражені лінії. Фасад його облицьований червоно-бурим клінкером, що підкреслює виразність білих вікон. На їх фоні виділяється сіро-блакитна покрівля.

У наведеному будинку забудовник віддав перевагу простору й функціональності. Так, для тамбура передбачено власний еркер, який виходить за межі базових контурів будинку. У поєднанні із взаємно зміщеними дверима він зводить до мінімуму проникнення холоду в будинок.

За тамбуром розміщено досить просторий (майже 10 м²) передпокій зі сходами, що ведуть на мансарду. Перші двері зліва - у туалет, другі - у кухню, площа якої близько 17 м². Кухня з'єднана з прибудовою - господарчим блоком, що має вхід ззовні. Він призначений для збереження садового інвентарю, велосипедів та ін. Розташовані в торці передпокою двостулкові двері ведуть у простору (36 м²) вітальню-їдальню з високими (від підлоги) вікнами, що виходять у сад. Кухня й вітальня-їдальня об'єднані, за рахунок чого створена комфортабельна житлова одиниця. Кухонний бар - це не тільки функціональний, але і декоративний елемент, що візуально розділяє зони вітальні-їдальні й кухні.

Використання приміщень на свій розсуд. Праву частину нижнього поверху, куди можна потрапити через передпокій, займають гардеробна, бюро, ванна і дві кімнати, вікна яких виходять на вулицю. Залежно від чисельності родини ці кімнати можуть бути використані як дитячі, гостьові чи віднесені до бюро. Там однаково зручно приймати як гостей, так і

ділових партнерів. Між цими двома кімнатами й бюро розташована ванна.

Хто розраховує на прийом клієнтів, оцінить бюро площею близько 19 м². Тут є не тільки трапецієподібний еркер, але і вихід на терасу.

На мансардному поверсі передбачена спальня для батьків і дві дитячі кімнати. У спальні є прямий вихід на балкон, який, як і еркер, має форму трапеції.

Додаткова ванна. Додаткові зручності створюють розташовані поруч душова і ванна кімнати зі зручною кутовою ванною.

Коридор на мансардному поверсі переходить безпосередньо в студію, де можуть гратися діти. Але тут можна обладнати куточок для читання чи просто відпочинку. Комірка біля сходової клітки призначена для збереження речей, якими користуються час від часу.

Характеристики:

Житлова площа: нижній поверх - 141,3 м², мансардний - 80,9 м².

Розміри - 12,9x10,4 м.

Конструкція - дерев'яна каркасна.

Теплоізоляція - мінеральне волокно.

Фасад - цегельна кладка з обшиванням із вагонки.

Покрівельний матеріал - бетонна черепиця.

Форма даху - двосхила, 39° (варіант-45°).

Товщина зовнішньої стіни - 31 см.

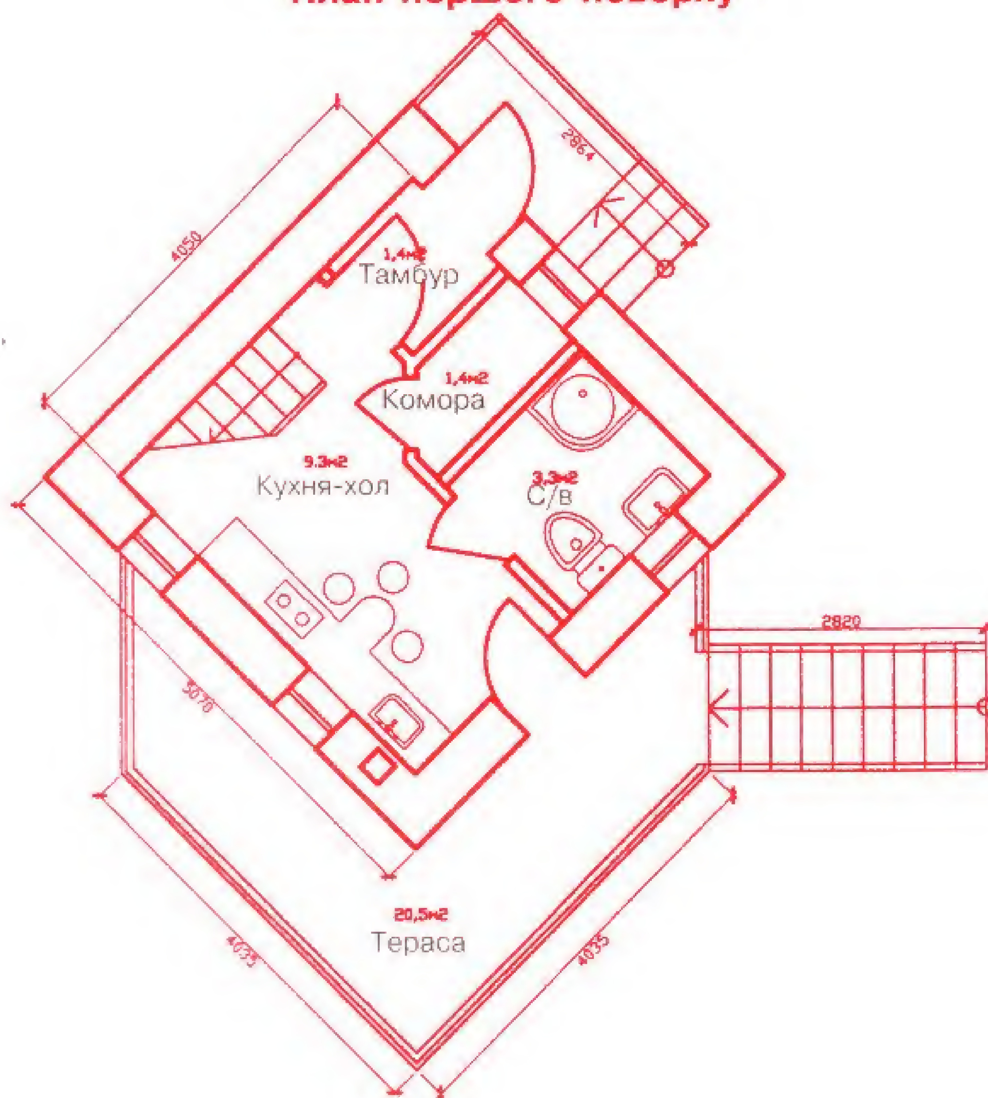
Середній коефіцієнт теплопередачі зовнішньої стіни - 0,27 Вт/ (м² °К).

Ступінь звукоізоляції - 56 дБ.

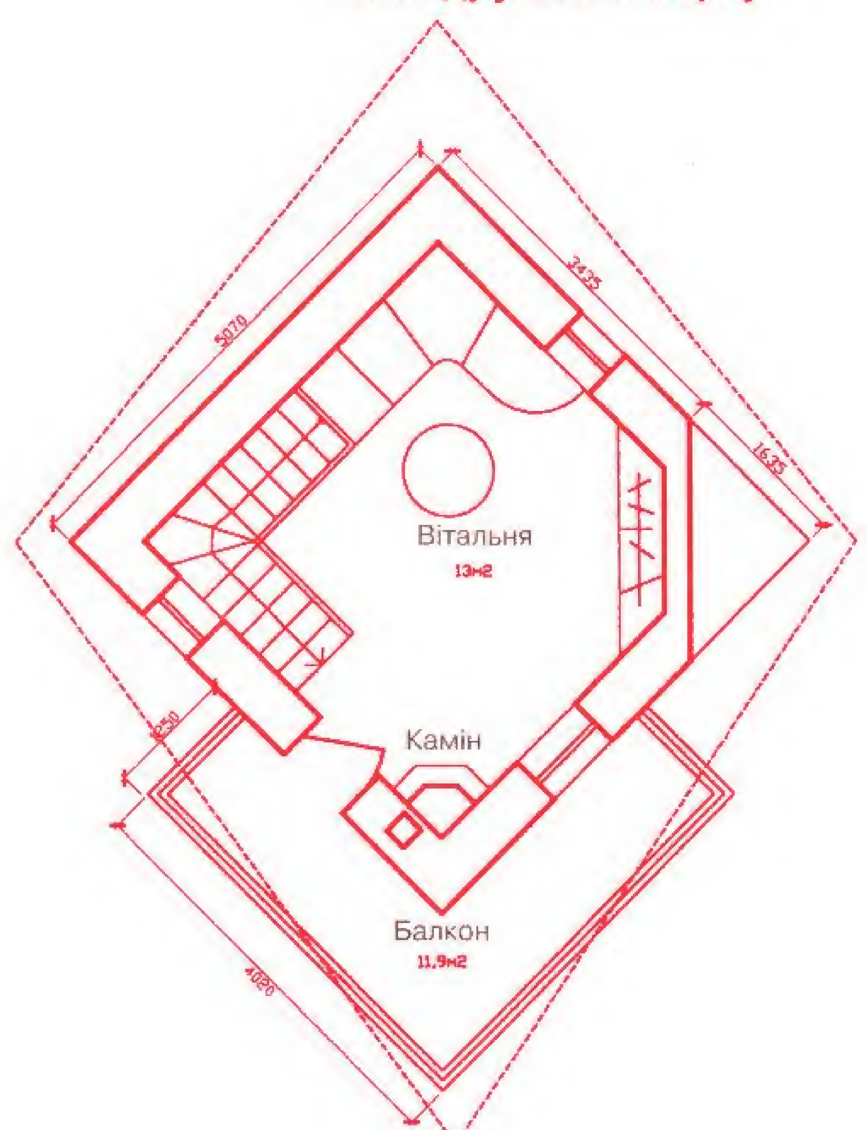
Оселя на воді

Дім (див. обкладинку, стор.32) розраховано для нетривалого літнього та зимового відпочинку, тому відсутні звичні житлові приміщення, а у цокольному поверсі розташовано елінг. Перший поверх - це загальний простір кухні - холу, звідси можна вийти на відкриту терасу, яка розташована консольно над водою, що дає можливість ловити рибу безпосередньо з будинку. Мансардний поверх займає вітальня з каміном, де можна зігрітися

План першого поверху

План другого поверху

та відпочити після прогулянок по воді. Нахил покрівлі у інтер'єрі можна використовувати як вбудовану шафу. Простий архітектурний засіб - поворот будинку по діагоналі - надає можливість збагатити звичний образ похилої покрівлі.

Житлова площа - 23 м²
Загальна площа - 40,3 м²
Площа забудови - 53 м²

Кандидат архітектури **Буличева Т.В.**

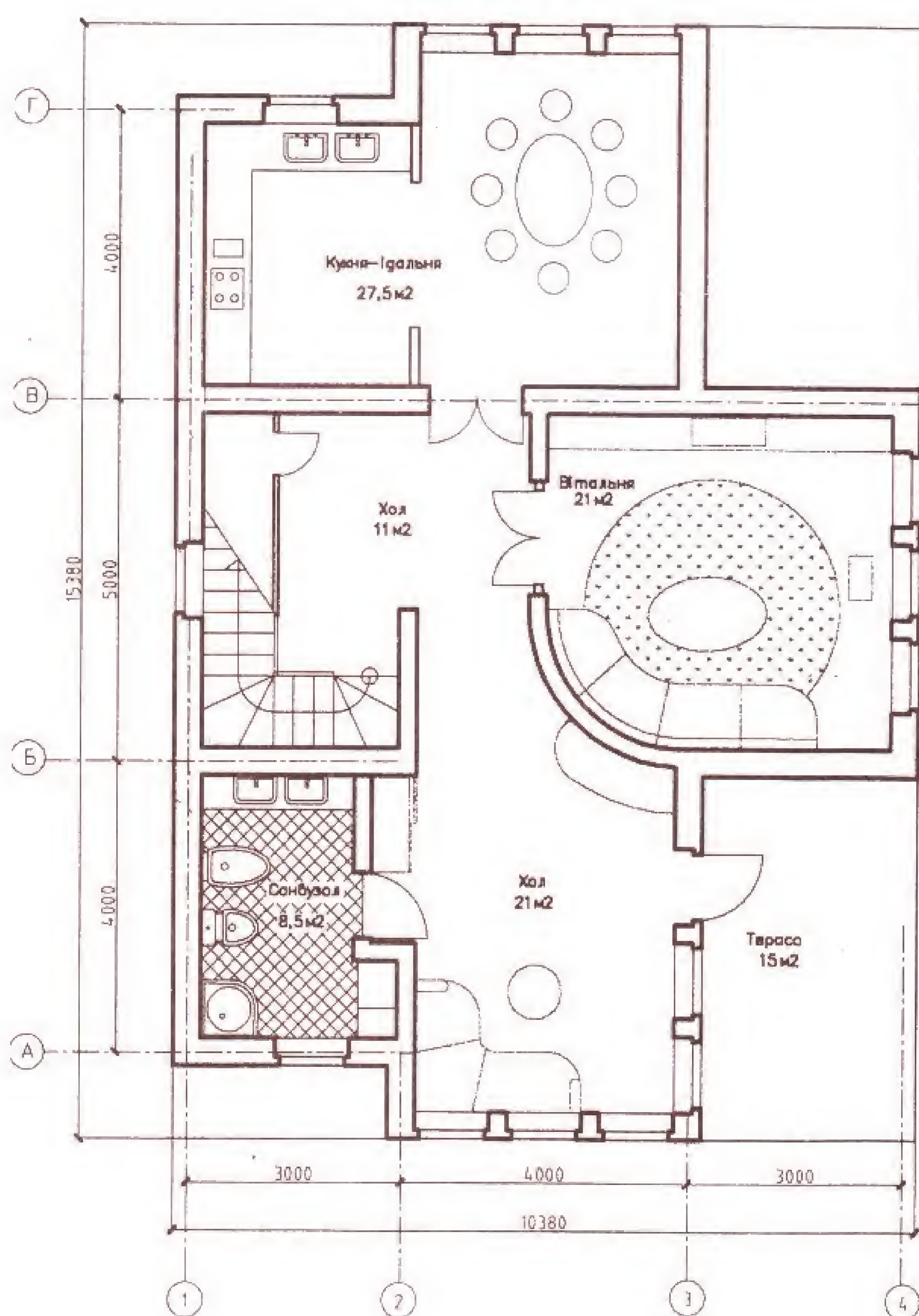
У наступному номері редакція планує подати матеріал про використання антисептиків для захисту деревини. Автором матеріалу виступить директор підприємства "Збірні будинки" Грищенко О.О.

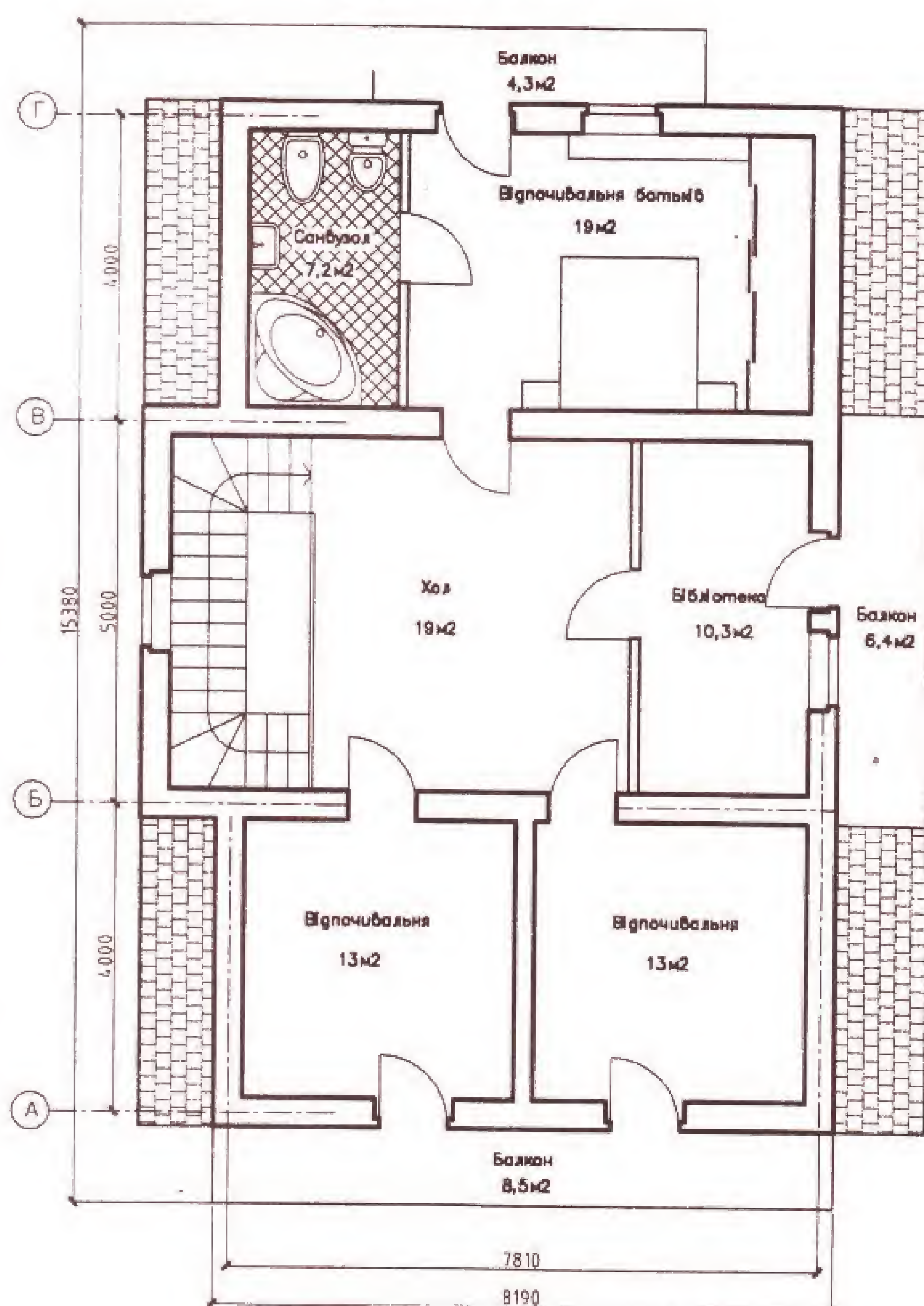
У простоті – геніальність!

Пропонуємо вашій увазі, на перший погляд, простий проект житлового будинку (*див. обкладинку, стор.1*) з серії економічних будинків. Невибагливі, але з добре вивіреним пропорційним ладом архітектурні елементи (вікна, вхідні і балконні двері, об'єми, що виступають або западають) об'єднані двосхилим дахом, скромний силует якого доповнено невеличким мезоніном над приміщенням бібліотеки з виходом на балкон.

Власники такого будинку будуть мати просторий хол з куточком відпочинку. Власне кажучи, це веранда, яка може бути використана під будь-які функціональні процеси. Загальна кімната-вітальня має безпосередній зв'язок з кухнею-їдальнею, а також із холом, в якому розміщено сходи. Красиві дерев'яні, або більш сучасні - з металу і пластику - сходи можуть стати прикрасою будь-якого інтер'єру.

На другому поверсі розміщено інтимну зону перебування родини. Відпочивальня батьків має балкон і власний санвузол. Для більш зручного користування цим санвузлом з двох інших спален-дитячих, можливо розміщення дверей у санвузол з боку холу. Бібліотека, або кабінет має балкон і безпосередній зв'язок з холом другого поверху.

Загальна площа - 170,5 м²
Площа забудови - 110 м²
Житлова площа - 97 м²
Площа літніх приміщень - 25,7 м²

Кандидат архітектури **Буличева Т.В.**

До потенційних інвесторів!

У подальшому ми плануємо видавати "Наш дім" не тільки змістовнішим за інформацією, але й, якщо знайдуться кошти, повнокольоровим і більшим за обсягом. Тому пропонуємо інвесторам взяти участь у виданні такого оновленого журналу.

Колектив редакції

Гараж: ворота піднімаються вгору

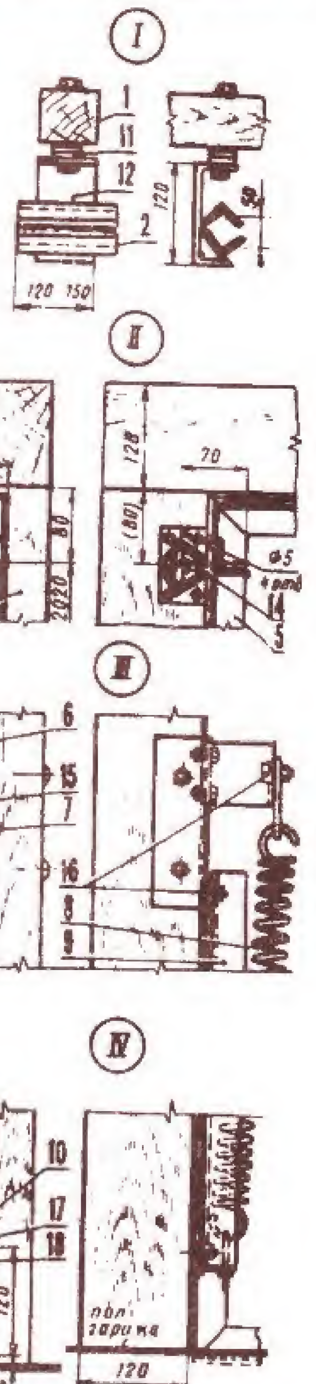
Пропоновані ворота мають одну стулку, що піднімається вгору: в цьому положенні вона розташовується паралельно стелі. При її підніманні не потрібно прикладати значних зусиль, тому що маса воріт компенсується двома циліндричними пружинами. Піднімання стулки здійснюється за допомогою системи важелів із пружинами і роликів, що відкочуються по направляючих рейках. При цьому нижній край, рухаючись по дузі, виявляється повернутим назовні, а верхній, що відкочується по напрямних, заходить всередину. Разом з переміщенням стулки змінюється і стан компенсуючих пружин: у закритому положенні воріт вони розтягнуті, у відкритому - майже вільні.

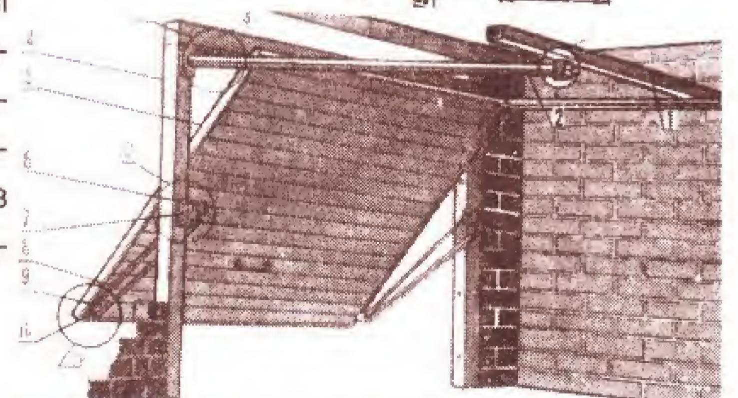
Уся конструкція складається з коробки воріт, піднімальної стулки і механізму відкривання. Коробка збирається з двох вертикальних дерев'яних брусів площею поперечного перерізу 120х80 мм, довжиною 2300 мм і горизонтального бруса такої ж площі поперечного перерізу довжиною 2750 мм, що з'єднуються між собою за допомогою металевих пластин чи кутиків. Нижні кінці стояків коробки на 20 мм заглиблюють у бетонну підставу. Коробка закріплюється в прорізі на металевих штирях 10х200 мм.

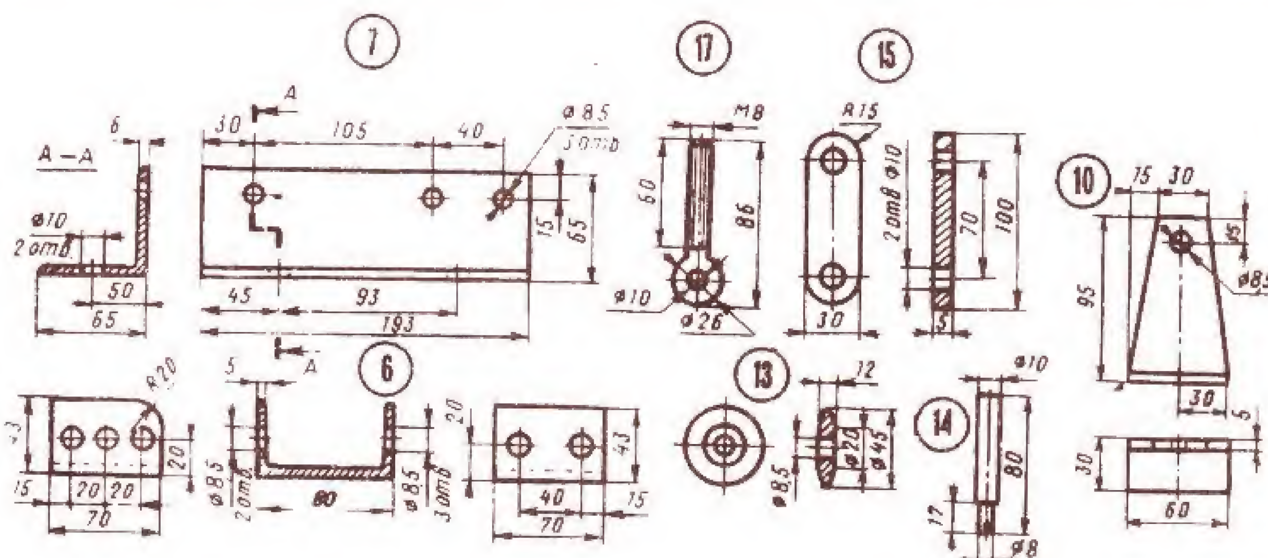
Стулку воріт складають з рами з ребрами жорсткості, кутика і дощатого щита, обшитого зовні листовою сталлю. Щит кріпиться до рами меблевими болтами з металевими смугами замість шайб. Рама, зроблена з кутикової прокатної сталі 35х35х4 мм, має розміри 2500х2100 мм. Ребра жорсткості, що зроблені з того ж кутика, можуть розташовуватися як вертикально, так і горизонтально, із кріпленням зовні чи зсередини рами через щит.

Головна нерухома опора механізму складається з кутика 65х65х6 мм довжиною 193 мм. На одній його полиці просвердлюють два отвори діаметром 10 мм для кріплення до вертикальних стояків коробки. Інша полиця кутика має три отвори діаметром 8,5 мм: верхні два необхідні для того, щоб встановити кронштейн пружини, а нижні - для начіплювання важеля піднімального механізму на шарнірі. Нерухомою опорою для пружини є кронштейн із швелера 80х43х5 мм довжиною 70 мм. Для її кріплення в одній полиці просвердлюють три отвори діаметром 8,5 мм. Пружина з'єднується з кронштейном через регулювальну пластину, яку вирізають із сталі перерізом 30х5 мм. Пружину можна використовувати готову, наприклад, від комбайна: вона повинна мати внутрішній діаметр 30 мм і 60 витків прута діаметром 7 мм. Крайні витки виконують у вигляді зачепів, розташованих в одній площині. До нижнього кінця пружини приєднують регулятор натягу. Останній виготовляють із сталевого прута діаметром 8 мм. З одного боку передбачають кільце, а з іншого - нарізають різьбу М8х60 мм.

Нижній шарнірний вузол складається з кутика з отвором до 8,5 мм, привареного до рами стулки на відстані 120 мм від нижнього ребра до осі отвору, який служить для встановлення важеля піднімального механізму на шарнірі. До торця важеля приварю-

Ворота гаража: 1 - горизонтальний брус напрямних рейок; 2 - напрямна рейка; 3 - горизонтальний брус коробки воріт; 4 - вертикальний стояк коробки; 5 - рама стулки воріт; 6 - кронштейн кріплення пружини; 7 -кутик шарніра; 8 - пружина; 9 - важіль піднімального механізму; 10 -кронштейн важеля; 11 - регулювальні шайби; 12 - швелер; 13 -ролик; 14- вісь ролика; 15 - регулювальна пластина; 16 - шарніри; 17 - регулятор натягування пружини; 18 - пластина регулятора; 19 -сталевий лист; 20 - дошка щита; 21 - меблевий болт із гайкою; 22 -металева пластина.

(Продовження на стор.14)

БУДУЙМО КОМПАКТНО І РАЦІОНАЛЬНО

(Закінчення. Початок у №2, 2002 р.)

Дах - простий двосхилий, зі схилами різної довжини (рис. 5). Крокви, які спираються на коньковий прогін й мауерлат, кріплять скобами. Мауерлати додатково зафіксовані на стінах дротяними скрутками. В середині прольоту крокви додатково спираються з одного боку на мауерлат, з іншого - на висячий прогін діаметром 200 мм (див. рис. 3, розріз 1-1). Карнизні звиси підшивають знизу по кроквах, а на фронтонах - по кобилках (пропущених крізь цегельну кладку і закріплених кінцями до крайніх крокв) струганою шпунтованою дошкою товщиною 25 мм, а торці - лобовою дошкою такої ж товщини. Крокви на коньковому прогоні з'єднують впівдерева на цвяхах і кріплять до стояків та прогону скобами.

Покрівля - з хвилястих азбестоцементних листів по риштуванню з необрізної дошки товщиною 25 мм. Обриштування розміщають з таким розрахунком, щоб перекриття одного ряду листів з іншим знаходилося над дошкою. По риштуванню настилають суцільний лист толю. В горизонтальних рядах листи укладають "взакрій" на одну хвилю. Верхні листи перекривають нижні на 120 мм. Кріплять листи до риштування шурупами довжиною 75-85 мм чи оцинкованними "шиферними" цвяхами. Отвори для них просвердлюють діаметром трохи більшим ніж діаметр цвяха (для температурних переміщень листів), а під "шляпки" підкладають шайби на шар замазки.

Коньок даху закривають спеціальними коньковими елементами, які кріплять цвяхами чи шурупами до конькового бруса.

Приєднання покрівлі до димарів виконують за допомогою коміра з оцинкованої сталі.

Перегородки - цегельні і дерев'яні. Перегородки санвузлів виконують із глиняної цегли М50 кладкою на ребро на розчині не нижче М30. Через кожні три ряди по висоті їх армують штабовим залізом перетином 25х1,5 мм. Кінці смуг загинають і прибивають до стін і дверних коробок. Штукатурку наносять по попередньому наприску цементного розчину.

Дерев'яні перегородки влаштовують по каркасу зі стояків перетином 60х90 мм, встановлених між лежнем і насадкою. Каркас обтягують картоном і обшивають чистою вагонкою із двох боків. Для кращої звукоізоляції між обшивками укладають шар звукоізолюючого матеріалу. Перегородки не доводять на 10 мм до стелі, а зазор заповнюють клоччям. У місцях стикання підлоги з перегородками укладають звукоізоляційні прокладки. Щілину закривають плінтусом, що прибивається до перегородки, а не до підлоги, щоб уникнути передачі коливань від перегородки до підлоги.

Підлога в житлових приміщеннях - зі струганих шпунтованих дощок товщиною 40 мм по лагах такої ж товщини. У санітарних вузлах підлога виконана з керамічної плитки. Основу перекриття застеляють одним шаром пергаменту. Потім укладають деревно-волокнисту плиту товщиною 25 мм. З двох шарів гідроізолу влаштовують гідроізоляцію, а потім - вирівнювальну стяжку з цементно-піщаного розчину товщиною 20 мм. Керамічну плитку кладуть на клей Р-23 "Моноліт". Суху суміш змішують з водою (співвідношення: 1 л води на 5 кг сухої суміші) і через 15 хвилин за допомогою зубчастої тертки наносять на основу підлоги. Товщина клеючого шару - 2...10 мм.

У підвалі цементна підлога товщиною 20 мм по підстилаючому шару з бетону М100 товщиною 80 мм, на веранді - зі струганих шпунтованих дощок товщиною 40 мм по дерев'яних лагах діаметром 180 мм.

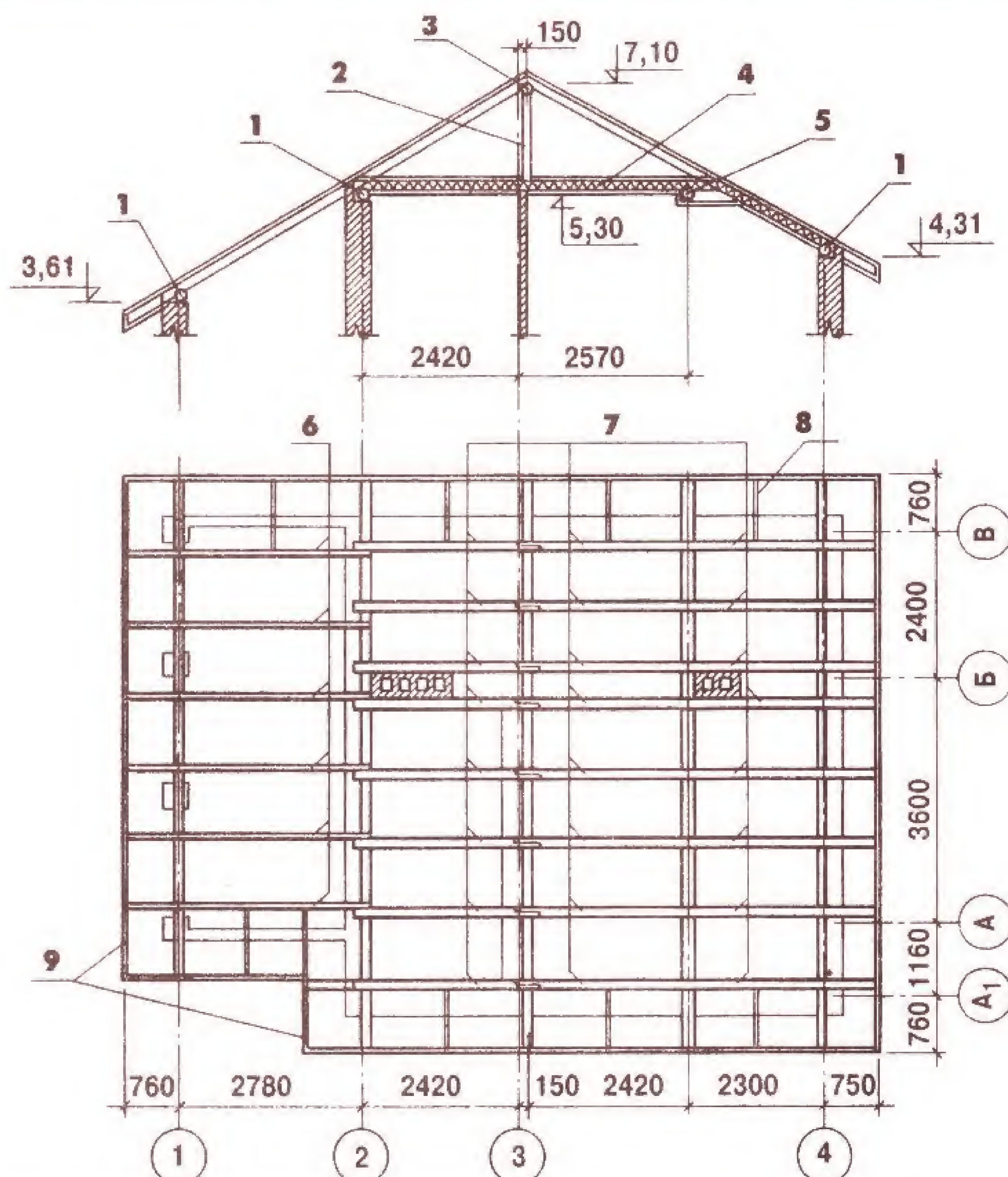

Рис. 5. Конструкція даху: 1 – мауерлат; 2 – стояк d=160 мм; 3 – прогін d=180; 4 – балка d=160 мм; 5 – прогін d=200 мм; 6 – стругані крокви 60х180 мм; 7 – крокви d-160 мм; 8 – кобилки 60х180 мм; 9 – лобові дошки (25 мм)

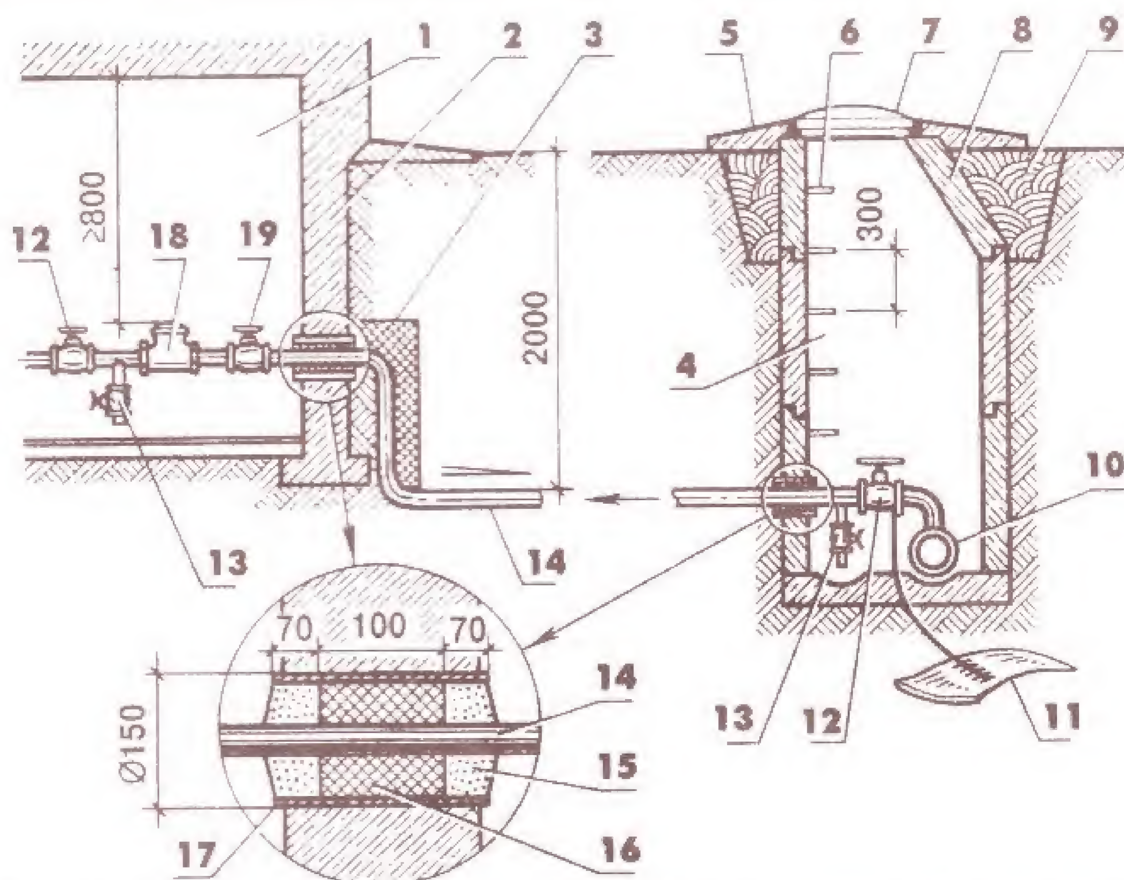

Рис. 6. Влаштування водопровідного вводу: 1 – підвал; 2 – стіна фундаменту; 3 – утеплювач; 4 – водорозбірний колодязь; 5 – відмостка; 6 – ходові скоби; 7 – люк; 8 – бетонні кільця; 9 – глиняний замок; 10 – труба підводячого трубопроводу; 11 – заземлення; 12,19 – вентилі; 13 – зливний кран; 14 – трубопровід; 15 – цементний розчин; 16 – просмолене пасмо; 17 – гільза; 18 – водомір

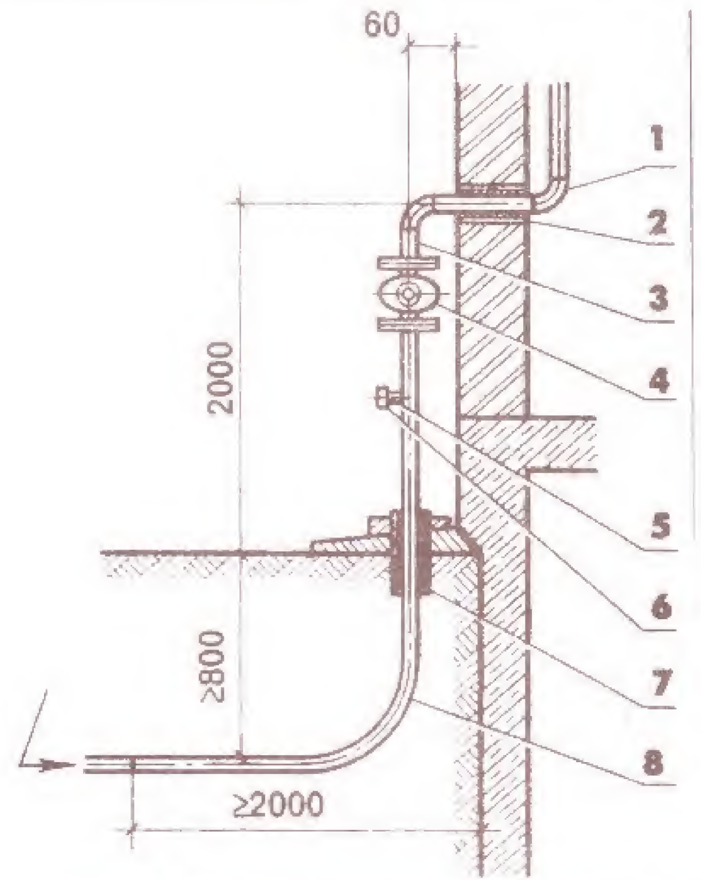

Рис. 7. Ввід газопроводу: 1 – відвід 90°; 2 – прокладка у гільзі; 3 – патрубок; 4 – кран; 5 – штуцер; 6 – ковпак; 7 – прокладка у гільзі; 8 – труба

Вікна і двері - дерев'яні. Вікна першого поверху -подвійні з роздільними рамами. Вікна мансарди - зі спареними. Зовнішні двері можна утеплити пінопластом.

Оздоблення. Стіни зсередини оздоблюють чистою "вагонкою". Для цього при зведенні цегельних стін у них закладають дерев'яні антисептичні пробки через кожні 10 рядів по висоті і з кроком у 1 м. До пробок цвяхами кріплять бруски перетином 30х50 мм, до брусків - вагонку тонкими цвяхами у шпунт. У санвузлах стіни облицьовують керамічною глазурованою плиткою. На веранді стіни цегельні. Дерев'януі підлогу покривають оліфою, а потім наносять фарбу у два шари.

Якщо в будинку передбачається проживання протягом року, підлогу в житлових приміщеннях можна покрити лаком. Для цього буде потрібно більш ретельне припасування дощок одна до одної і підбор їх за текстурою. Дошки кріплять до лагів цвяхами, добре забиваючи їх у шпунт.Підлогу шліфують і покривають безбарвним лаком. Природна краса натурального дерева, його жива структура, підкреслена шовковистим блиском лаку, сторицею відплатять вам за додаткові зусилля.

Дерев'яні поверхні вікон і дверей (при гарній якості їхнього виготовлення) також можна покрити лаком, попередньо надавши їм бажаного відтінку. Стелю, обшиту шпунтованою дошкою, покривають білою матовою фарбою, але можна і безбарвним матовим лаком. Стіни, обшиті вагонкою, після влаштування лиштв і плінтусів покривають безбарвним лаком, так як і підлогу, але їх можна виділити тоном, як вікна і двері. Сходи оперяджують аналогічно, з тонуванням поруччя, балясин і косоурів.

Інженерне обладнання

У будинку передбачено влаштування централізованої системи водопостачання, що складається з зовнішнього вводу діаметром 25 мм, трубопроводів (зі сталевих оцинкованих труб), санітарно-технічних приладів і арматури. Ввід прокладають через фундамент за допомогою футляра з обрізку труби діаметром 150 мм. Отвір зашпаровують смоляним пасмом, м'ятою глиною і цементним розчином шаром 3-5 см з обох кінців (рис. 6).

Гаряче водопостачання - від газового водонагрівника. Внутрішня мережа каналізації - з чавунних каналізаційних труб діаметром 50 мм, збірний трубопровід каналізації - діаметром 100 мм.

Випуски із санітарних приладів, крім унітазу, обладнують сифонами, що перешкоджають поширенню запахів і газів з мережі в приміщення. Вентиляційний стояк діаметром 100 мм виводять на 700 мм над покрівлею і постачають дефлектором. На висоті 1 м від підлоги на стояку влаштовують ревізію для прочищення мережі. Для випуску каналізації в стіні підвалу залишають отвір 300х300 мм, причому верхній зазор повинен бути 150 мм (для можливого осідання будинку). Після укладання труби отвір зашпаровують глинобетоном, а при високому рівні ґрунтових вод укладають гільзу діаметром 250 мм і зашпаровують як ввід водопроводу. Для приєднання каналізації до вуличної мережі передбачають колодязь.

Опалення будинку здійснюється газовим водонагрівником АГВ-120 з розведенням трубопроводів під стелею першого поверху і з природною циркуляцією. Опалювальні прилади встановлюють під вікнами. Всі стояки і підведення до санітарних приладів, труби і радіатори слід поварбувати олійною фарбою.

Ввід газопроводу через стіну - за допомогою гільзи діаметром 50 мм (рис. 7). Зазори між гільзою і газовою трубою ущільнюють еластичним матеріалом. Прокладка зовнішнього газопроводу - підземна. Усі з'єднання газопроводу - зварені і повинні мати антикорозійне покриття: підземні - бітумне, наземні - лакофарбове.

Вентиляція будинку - витяжна з природною циркуляцією. Для готування їжі - газова плита.

Електропостачання будинку за ступенем надійності відноситься до III категорії. Загальна розрахункова потужність по будинку з плитою для приготування їжі на природному газі становить 5,1 кВт. Передбачаються три самостійні групи: №1 - група ламп загального освітлення і штепсельних розеток на силу струму до 10 А в житлових кімнатах; №2 - група штепсельних розеток на силу струму до 10 А в кухні; №3 - група штепсельних розеток на силу струму 25 А і 10 А з третім заземлюючим контактом у кухні.

Розподіл електроенергії по квартирі - від щитка типу ЩК-2101-УХЛЧ Облік електроенергії здійснюється лічильником типу СО-2М на 10 А, 220 В. Для заземлення побутових приладів і машин потужністю до 4 кВт прокладають окремий провід з площею поперечного перерізу 4 кв. мм. Введення в будинок - через стіну в сталевій трубі від повітряної лінії вуличної однофазної електромережі напругою 380/220 В чи через проміжну опору. Підключення внутрішньої електромережі до зовнішньої повинні виконати фахівці.

(Початок на стор.11)

ється сталева пластина розмірами 50х40х5 мм з отвором діаметром 8,5 мм для регулювання натягування пружини. Верхній край воріт при підніманні переміщається по напрямних рейках під стелею. Кожна рейка складається з двох сталевих кутиків 40х40х4 мм довжиною 2100 мм: вони зварюються одним краєм полички так, щоб внутрішня відстань між вершинами кутиків становила 50 мм.

Готова рейка одним кінцем приварюється до сталевої пластини розмірами 80х60х4 мм із чотирма отворами діаметром 6 мм для кріплення до вертикальних стояків коробки. Відстань між осьовою лінією рейки і нижнім ребром горизонтального бруса коробки повинна бути 80 мм. До іншого кінця напрямних на відстані 120...150 мм приварюється відрізок швелера 120х52х6 мм довжиною 100 мм, що прикріплюється болтом М 10 до горизонтального бруса на стелі, площею поперечного перерізу 100х 100 мм. Положення напрямних повинне бути строго горизонтальним, що досягається підкладанням шайб між швелером і балкою.

Регулювання воріт, що піднімаються, здійснюється за допомогою гвинта натягування пружини. При цьому необхідно домогтися, щоб стулка могла залишатися нерухомою в будь-якому положенні. Для цього, установлюючи її у верхнє, проміжне чи нижнє положення, варто затягти чи послабити гайку регулятора натягування пружини. У разі необхідності можна змінити і верхню точку кріплення пружини, перемістивши шарнір регулювальної пластини вище чи нижче.

Ворота закриваються замками, розташованими в кутах стулки воріт. У середині її нижньої частини передбачена ручка висотою близько 20 мм.

От і готово. Нехай заздрять сусіди, нехай дивуються диваки, адже банальний гараж у їхніх очах напевно, вже став "чудом техніки XXI століття". Придивіться, і ви побачите, що вже і ваш старенький "Запорожець" знайшов другий подих і виглядає чарівним на тлі модернізованого гаража.

Утеплення фасадів будинків

Нові технології швидкого зведення будівельних конструкцій та проблеми їх раціонального використання привели до необхідності додаткового утеплення фасадів (як нових, так і тих, що реконструюються). Вивчаючи проблеми, які викликані необхідністю раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів, стає ясно, що традиційні будівельні матеріали (залізобетон, цегла, дерево) не здатні в одношаровій огороджувальній конструкції забезпечити необхідне значення термічного опору. Його можна досягти лише в багатошаровій конструкції, де як утеплювач застосовується ефективний теплоізоляційний матеріал. У залежності від розташування утеплювача в огороджувальній конструкції розрізняють три основних варіанти, які ми і розглянемо нижче.

Системи з утеплювачем із внутрішнього боку огороджувальної конструкції

Розміщення теплоізоляційного матеріалу на внутрішній поверхні стіни існуючих будинків часто є єдино можливим, тому що, по-перше, теплоізоляція може бути зроблена не у всіх, а лише в деяких приміщеннях будинку. По-друге, проведення робіт по облаштуванню теплозахисту може бути виконано в будь-яку пору року; при цьому, на відміну від систем зовнішнього утеплення, не треба використовувати засоби підмащування. І, нарешті, по-третє, - при цьому не змінюється вигляд будинків, тому даний спосіб часто застосовують у будівлях зі складними в архітектурному плані фасадами, що представляють художню чи історичну цінність.

На жаль, утеплення стін із внутрішньої сторони має два дуже істотних недоліки. Один з них - це очевидне зменшення площі приміщення за рахунок збільшення товщини стіни. Інший недолік, пов'язаний з тим, що масивна, добре акумулююча тепло частина стіни (наприклад, з цегли) у результаті виявляється в зоні низьких температур. Це різко знижує теплову інерцію огороджувальної конструкції, що в значній мірі погіршує клімат у приміщенні.

Для грамотного утеплення стін зсередини необхідно також враховувати фізику процесів тепло- і вологоперенесення. Як уже говорилося, температура огороджувальної конструкції за шаром утеплювача значно знижується. Тому в зимовий період водяна пара, що утворюється в приміщенні, і завдяки різниці парціальних тисків диффундується назовні, неминуче конденсується за шаром утеплення на внутрішній поверхні масивної стіни. Волога, що сконденсувалася і нагромадилася за зимовий період, не може бути виведена назовні навіть улітку, що приводить до прогресуючого відволоження стін і розвитку мікроорганізмів. У результаті погіршуються санітарно-гігієнічні показники приміщення.

У цьому плані цінним є досвід Фінляндії. Усім відомі легкі фінські будиночки, у яких тонка несуча стіна з дерева утеплюється зсередини плитами з мінерального волокна. У процесі експлуатації це приводить до перезволоження дерева, зараження його грибками, цвіллю, а також до підвищення вологості у житлових приміщеннях навіть у літній період. У жителів таких будиночків різко зростає кількість астматичних захворювань. Ці проблеми привели до того, що фіни змушені були знести мільйони квадратних метрів подібного житла.

Інший недолік полягає в тому, що перегородки і перекриття, які жорстко зв'язані з несучою стіною і, звичайно,

не мають теплоізолюючих вкладишів, утворюють у каркасі будинку численні теплові містки.

Тому, як показують дослідження, щоб тепловтрати з одиниці площі при утепленні зсередини дорівнювали тепловтратам при утепленні зовні, товщина плити повинна бути не меншою 50 мм. Очевидно, що при цьому втрачається частина корисної площі внутрішніх приміщень.

Таким чином, утеплювати приміщення зсередини можна тільки тоді, коли неможливо це зробити зовні (історичні пам'ятники зі складним архітектурним рельєфом), або якщо це економічно доцільно.

Системи з утеплювачем усередині огороджувальної конструкції (колодязна кладка)

Ідея розташування утеплювача усередині огороджувальної конструкції виникла досить давно. Ще із середини минулого століття в Україні застосовували тришарові цегельні стіни, використовуючи як заповнювач мох, торф, тирсу.

Зараз мох, звичайно, уже не використовують, його замінили сучасні ефективні утеплювачі. Зводячи огороджувальну конструкцію з розташуванням утеплювача усередині стіни можна використовувати практично будь-який конструкційний матеріал (лісоматеріали, штучні кам'яні матеріали, різні панелі і монолітні конструкції). Огороджувальними конструкціями, наприклад, можуть бути: зовнішні стіни каркасних дерев'яних будинків, тришарові залізобетонні панелі і звичайно, стіни колодязної кладки зі штучних кам'яних матеріалів, на яких зупинимося більш докладно.

Колодязна кладка - це тришарова конструкція. Товщина першого шару - внутрішньої несучої стіни - визначається лише вимогами щодо її міцності; товщина теплоізоляційного шару диктується теплофізичними вимогами; призначення третього (лицьового) шару - захистити утеплювач від зовнішніх впливів. Внутрішній шар може бути виконаний з цегли або блоків (бетонних, керамзитобетонних, шлакобетонних, гіпсобетонних, газосилікатних, і т.д.). Для лицьового шару можуть застосовуватися цеглини або камені керамічні лицьові, добірні стандартні цеглини, силікатні цеглини, а також бетонні лицьові цеглини. При облицюванні силікатною цеглою цоколь, пояси, парапети і карниз виконуються з керамічної цегли. Для зовнішнього шару можуть також використовуватися бетонні і керамзитобетонні блоки зі штукатуркою. До утеплювача висуваються спеціальні вимоги, оскільки в даному випадку ремонтно-відбудовчі роботи неможливі. Основними з цих вимог є: стійкість до деформацій і вологостійкість. Цим вимогам найкраще відповідають і найчастіше застосовуються - мінеральна вата, пінополістирол і скловата.

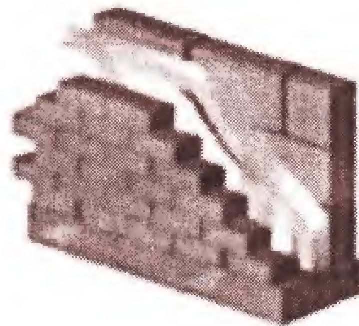

Схема колодязної кладки з повітряним зазором

Слід зазначити, що внутрішній і зовнішній шари тришарової огороджувальної конструкції повинні бути зв'язані між собою (твердими чи гнучкими зв'язками). З позиції теплотехніки ці зв'язки є "містками холоду" і можуть значно знизити термічний опір усієї конструкції.

Очевидно, що найбільше зниження теплоопору дає застосування твердих цегельних зв'язків. Використання зв'язків з нержавіючої сталі значно зменшує тепловтрати. Однак, найбільш перспективним варіантом з точки зору боротьби з "містками холоду" є застосування спеціальних склопластикових зв'язків, у цьому випадку тепловтрати, як правило, не перевищують 2%. Взагалі, склопластик найбільш перспективний матеріал для гнучких зв'язків, він має дуже низьку теплопровідність, високу міцність і дуже високу хімічну і деформаційну стійкість.

При проектуванні й експлуатації тришарових стін із внутрішнім розташуванням утеплювача існує ще одна надзвичайно серйозна проблема, на яку необхідно звернути увагу - це конденсація вологи усередині конструкції. Водяна пара, що попадає в товщу конструкції у результаті дифузії, може привести до прогресуючого відволожування утеплювача і поступової втрати теплоізолюючих властивостей. При цьому утеплювач не висихає навіть у теплий період року, тому що зовнішній шар є паробар'єром.

Для боротьби з цим явищем застосовується пароізоляційний шар і/або влаштовується повітряний вентиляційний зазор. Необхідність і місце розташування паробар'єра визначаються розрахунком. У разі необхідності він улаштовується перед теплоізоляційним шаром стіни. Розглянемо докладніше дві основні конструктивні схеми стін колодязної кладки: тришарові стіни без повітряного зазору і з вентильованим повітряним зазором.

Тришарові стіни без повітряного зазору. Застосовуючи цей спосіб теплоізоляції теплоізоляційні плити розміщають в один або кілька шарів у порожнині стіни і фіксують за допомогою анкерів, закладених у шви цегельної кладки несучої стіни. Як ми вже говорили вище, у даному випадку необхідний паробар'єр для запобігання конденсації водяної пари в утеплювачі. Лицьовий шар викладається з лицювальної цегли чи каменю і зв'язується з несучою стіною.

Тришарові стіни з повітряним зазором. При цьому способі облаштування стіни спочатку зводиться внутрішня несуча стіна будинку зі звичайної будівельної цегли (чи блоків). Теплоізоляційні плити насаджуються на дротові анкери, попередньо закладені в кладку несучої стіни, і притискаються до неї пружинними шайбами.

У розглянутому конструктивному варіанті використовуються гнучкі зв'язки з фіксаторами, які призначені для того, щоб зв'язати шари цегельної кладки між собою й утримати плиту утеплювача для створення повітряного прошарку між лицювальним шаром і утеплювачем. Роль фіксаторів виконують спеціальні шайби з антикорозійним покриттям.

Зовнішня стіна, що захищає утеплювач від несприятливих зовнішніх впливів і створює "обличчя" будинку, споруджується з лицювальної цегли (чи блоків з шаром штукатурки) із закладенням анкерів у швах кладки. Вентиляційний повітряний зазор сприяє висиханню утеплювача, гарантуючи високу якість теплоізоляції.

В принципі, тришарова стіна з повітряним зазором є вентильованим фасадом, але роль облицювання тут виконують не листові чи плитні матеріали, а кам'яна зовнішня стінка. Конструкції тришарових стін з утеплювачем, який є внутрішнім шаром, застосовуються досить часто. Це досить недорогий спосіб зведення огороджувальної конструкції, яка має ряд безсумнівних переваг, таких як: порівняно невелика товщина і, відповідно, вага; висока теплова ефективність; вогнестійкість (стіни з облицюванням з цегли можна застосовувати в будинках будь-якого ступеня вогнестійкості).

Однак, тришарові стіни, крім безперечних переваг, мають і деякі недоліки, такі як: досить висока трудомісткість зведення, а також недостатньо вивчене і перевірене питання експлуатаційних можливостей різних типів ефективних утеплювачів.

Облаштуйте свою дачу

Ще в древньому Єгипті пейзажне садівництво було відомо в родючій долині Нілу. На садовому плані (знайденому археологами) одного єгипетського чиновника показані водойми, паркові алеї й альтанки. Усе це говорить про те, що життя людини нерозривно зв'язане з природою і тому той, хто має присадибну ділянку, прагне створити для себе і своєї родини прекрасний куточок для відпочинку. Методи оформлення ділянки можуть бути різними. Це багато в чому залежить від рельєфу і розмірів ділянки, від наявних будівельних матеріалів, які можуть залишитися від спорудження будинку, а також від вашого бажання і фантазії. Частина ділянки, відведеної під сад, повинна бути вибрана так, щоб високорослі дерева не затіняли сусідні ділянки. Тому краще за все на межі висаджувати сливи, вишні, ягідні чагарники. Щоб уникнути затемнення власної ділянки, потрібно з південного боку садиби висаджувати ягідники і відносно низькорослі дерева. У той же час не можна допускати переущільнення саду плодовими деревами, тому що це знижує урожайність і погіршує якість плодів.

Найчастіше біля головного входу розбивають газон, що не тільки прикрашає садибу, але й ослаблює пилоутворення. На ньому контрастно будуть виглядати троянди, ромашки, півонії, кущ бузку чи жасмину. Особливого ефекту можна досягти за рахунок сполучення кучерявої зелені, що висаджується з південного боку будинку. Для цього підійдуть такі рослини, як виноград, лимонник китайський. Завдяки їм можна прикрасити альтанки, літні вітальні, алеї.

Підпірні стіни

Добре, якщо ваша ділянка зовсім рівна, але як бути тим, у кого садиба розташована на складному рельєфі? Садові ділянки на горбкуватих чи яружних місцях породжують у садівників ряд проблем, пов'язаних з оброблюванням землі. І, насамперед, як запобігти вимивання родючого шару. Зазвичай у таких випадках територію розбивають на тераси з квітниками, розташованими на різних рівнях. На межах між ними при невеликому ухилі роблять укіс, а при великому - будують підпірну стінку і сходи. На рисунках показані варіанти підпірних стін і влаштування сходів із використанням колод та каменю.

Перш ніж приступати до спорудження стінки, необхідно розмітити на ділянці місце її розташування. Швидше за все вона поділить територію навпіл - нижню й верхню тераси. Форму підпірної стінки слід вибирати криволінійну чи ламану, тому що прямолінійні не такі міцні.

До того ж плавні криві виглядають краще, ніж прямолінійні, що характерні для міських парків.

Після розмітки виконують земляні роботи: переміщення частини ґрунту з нижньої тераси на верхню. Родючий шар (приблизно 0,25 м) необхідно зберегти. Тому його краще зняти й відкинути убік для того, щоб після зведення підпірної стінки повернути на місце. Подальша робота залежить від конструкції й матеріалу підпірної стінки.

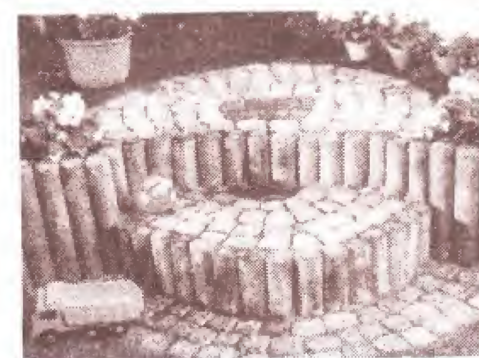

Стінка з колод

Найдоступніший матеріал для підпірної стінки - колоди, довжина і діаметр яких залежать від різниці рівнів терас: наприклад, якщо висота стінки до 1 м, то діаметр колод повинен бути не менше 150 мм, а довжина - не менше 1,5 м (1 м над землею і 0,5 м у землі). При збільшенні висоти стінки збільшується діаметр і, звичайно, довжина колод.

Перед установленням колод необхідно вирити траншею, що повторює конфігурацію усієї підпірної стінки в плані. Глибина траншеї повинна бути на 50-100 мм більша довжини частини колод, що вкопуються. Ширина - більше діаметра колод на 200 мм.

Через те що дерев'яна підпірна стінка знаходиться в землі, її необхідно захистити від впливу вологи. Для цього колоди покривають гарячим бітумом чи обпалюють.

Після всіх підготовчих робіт колоди встановлюють у траншею. Її дно попередньо вкривають шаром гравію товщиною 50-100 мм і ретельно утрамбовують. Колоди розміщують щільно одна до одної і строго вертикально. Щоб тимчасово зафіксувати їх у такому положенні, кожну колоду у верхній частині необхідно з'єднати із сусідньою цвяхами (косим вибоєм), а знизу засипати гравієм. Нарешті, траншею заливають бетоном М100 і подальші роботи виконують після його повного затвердіння.

Овочесховище

До Вашої уваги - ефективне овочесховище, яке допоможе вирішити проблему зберігання картоплі, свіжих і консервованих овочів та фруктів (див. рис.). Улаштувати такий льох нескладно. Безпосередніми місткостями для зберігання овочів служать залізні бочки, поміщені в утеплену зверху яму.

Будівництво льоху слід починати із заготовки необхідних матеріалів (див. табл.). Насамперед готують бочки, подбавши про те, щоб у їхніх стінках і днищах не було пошкоджень, через які всередину може потрапити вода. Для запобігання корозії бочок їх покривають зовні бітумною мастикою.

Однак, якщо закласти овочі безпосередньо в бочку, на металевих стінках може сконденсуватися волога й продукти швидко згниють. Щоб уникнути цього, стінки бочок ізолюють від продуктів і влаштовують найпростішу вентиляцію. Решітку на дно виготовляють із рейок. На стіни встановлюють такі ж рейки, які набивають на металеву смугу. Для зручності встановлення всередину бочок бічні решітки доцільно виготовити з двох чи навіть трьох частин. Вентиляційні короби роблять із дощок.

Яму для розміщення бочок копають у суху пору року. Розміри ями визначаються габаритами й кількістю бочок. Стіни викладають із дерев'яних колод - отриману кліть зверху засипають землею. Такі стіни, звичайно, менш довговічні,

Необхідні матеріали для будівництва овочесховища

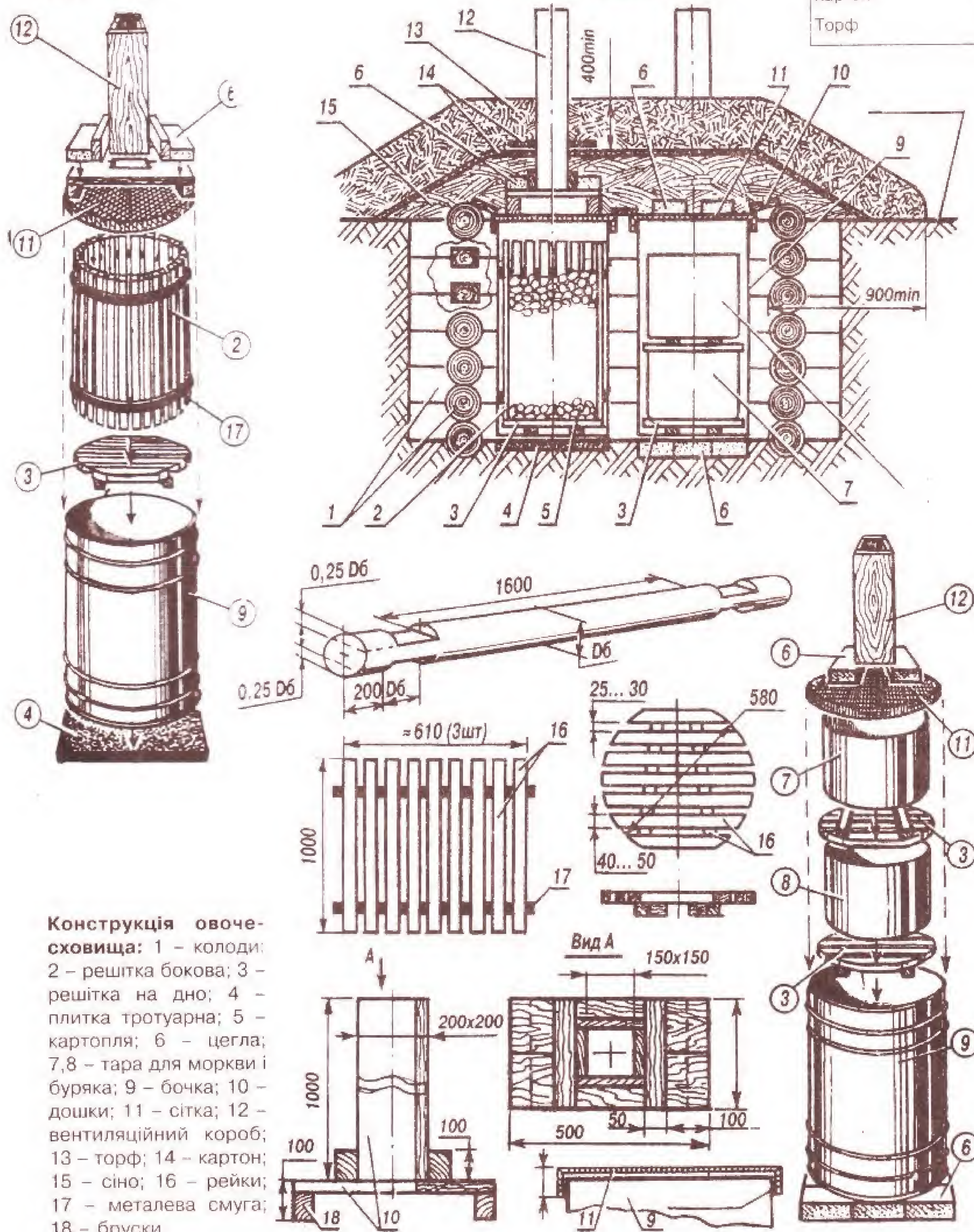
Матеріал	Розміри, мм	Кількість
Залізні бочки	Діаметр - 600, висота -1200	4 шт.
Колоди	Діаметр - 100... 200, довжина - 2200	28...30 шт.
Металеві сітки	750x750	4 шт.
Дерев'яні рейки	25x50x900	50 шт.
Дошки обрізні	25x200x1000	20 шт.
Смуги з жерсті	30x1900	4 шт.
Цегла		50 шт.
Бітумна мастика		3...4 кг
Сіно		2...3 м³
Картон		5...6 м²
Торф		3 м³

ніж цегельні чи бетонні, але значно дешевші. Щоб колоди служили довше, їх потрібно ретельно обробити антисептиком. Дно ями під кожною бочкою викладають цеглою (можна використовувати і тротуарні плитки), після чого сховище готове для використання.

В одній бочці можна зберігати насіннєву картоплю (10-15 відер), в другій - харчову картоплю, в третій - в окремій невеликій тарі - моркву й буряк, пересипані сухим піском. Четверта місткість може використовуватися для зберігання банок із консервованими продуктами.

Бочки відразу закривають сіткою, потім встановлюють вентиляційні короби і ретельно притискають краї сіток цеглинами чи кругляками так, щоб не могли пролізти миші й пацюки. Зверху перекривають яму дошками, а потім на них рівномірно розкладають сіно, яке закривають картоном. Особливо ретельно обкладають вентиляційні короби. На картон накидають торф, захоплюючи і краї ями. Товщина шару торфу повинна бути не менше 40 см.

Використання такого сховища дає можливість зберігати овочі й консерви, а також посадковий матеріал аж до нового врожаю. Узимку сховищем можна не користуватися, а розкривати його лише наприкінці квітня. Такий простий і недорогий спосіб зберігання овочів та інших продуктів себе виправдує.

Конструкція овочесховища: 1 – колоди; 2 – решітка бокова; 3 – решітка на дно; 4 – плитка тротуарна; 5 – картопля; 6 – цегла; 7,8 – тара для моркви і буряка; 9 – бочка; 10 – дошки; 11 – сітка; 12 – вентиляційний короб; 13 – торф; 14 – картон; 15 – сіно; 16 – рейки; 17 – металева смуга; 18 – бруски

ЩЕ РАЗ ПРО КАНОЕ...

Шановні читачі! *Редакція журналу отримала листа від нашого постійного читача Володимира Дмитровича Єрмака з м. Чернігова, який висловлює критичні зауваження до статті "Зварювальне малятко" (№1/2002 рік). Зокрема, він пише, що для регулювання зварювального струму потрібен баластний опір з ніхромового дроту діаметром не менше 3 мм, а не 0,3 мм, як надруковано в статті. Первинну обмотку трансформатора необхідно намотувати дротом діаметром не менше 1,9 мм, а не 1,2 мм. Навіть при зварювальному струмі 85 А струм первинної обмотки становитиме 17 А, а дріт діаметром 1,2 мм зможе витримати не більше 7 А.*

Далі автор продовжує: "У журналі "Наш дім" (№1/2002 рік) була надрукована стаття "Збудуємо каное - красиве, швидке і легке". Вважаю, що за наведеними даними важко збудувати каное. Тому в міру своїх сил і можливостей спробую допомогти тим, хто хоче стати будівником і власником такого романтичного засобу пересування по воді".

Редакція із вдячністю поміщає статтю Володимира Дмитровича і просить його вислати копію ідентифікаційного коду для нарахування гонорару за наданий матеріал.

Шановний Володимире Дмитровичу! *Редакція надзвичайно вдячна Вам за критичні зауваження і просить і надалі подавати статті для публікації у нашому журналі.*

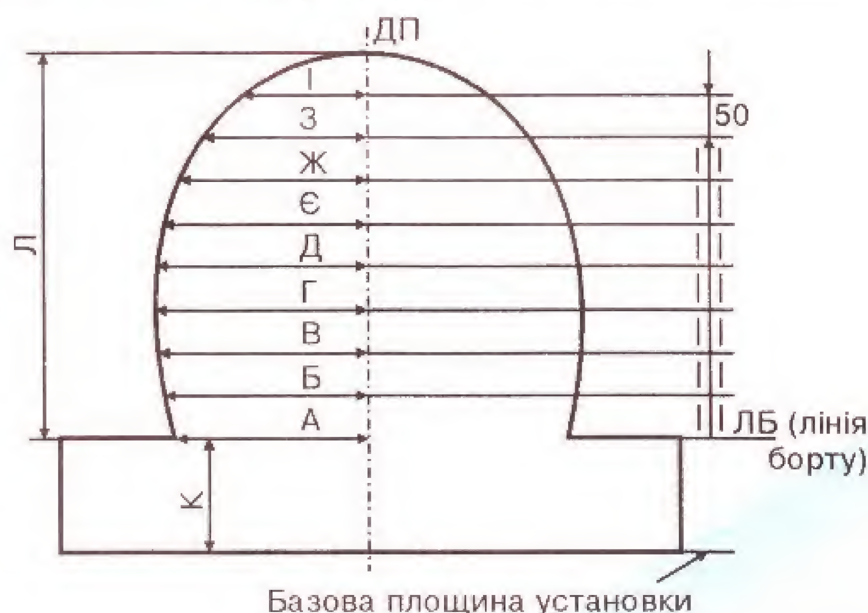
Щиро Ваш колектив редакції

Для побудови дерев'яного каное довжиною 4,9 м треба заготовити соснові рейки перерізом 10х25 мм, два бруски 100х100 мм довжиною 5,5-6,0 м для стапеля й обрізки дощок товщиною 25 мм для лекал фальшшпангоутів. Усього потрібно виготовити 9 лекал. Лекала 1 і 9, 2 і 8, 3 і 7, 4 і 6 однакові. Бруски виставляють горизонтально на 80-100 см один від одного і скріплюють між собою поперечинами. Далі на стапелі виставляють лекала (фальшшпангоути) і штевні. Відстань від штевнів до лекала 450 мм, а між лекалами 500 мм. Положення лекал і штевнів контролюють виском і шланговим рівнем. Обшивку рейками починають з обох бортів в напрямку діаметральної площини одночасно. Рейки тимчасово прибивають до лекал дрібними цвяхами, а між собою склеюють епоксидним або іншим водостійким клеєм. Цвяхи забивають через картонні прокладки 10х10 мм, щоб потім їх легше витягати. Щоб рейки не приклеювались до лекал, їх обклеюють липкою стрічкою. Після висихання клею витягують цвяхи, простругують корпус до товщини обшивки 6-7 мм і обклеюють склотканиною на епоксидній смолі (зовнішню поверхню в два шари, а внутрішню - в один). На готовий корпус встановлюють 2 поперечини і 2 сидіння (банки). Відстань від штевнів до носової банки 1,3-1,4 м і 0,85-0,90 м - до кормової. Нижче приводяться креслення штевнів, лекал фальшшпангоутів і таблиця плазових ординат.

Профіль штевня (виклеюють на шаблоні з пакета соснових рейок)

Побудова креслень лекал (фальшшпангоутів) для обшивання рейками

Таблиця плазових ординат для побудови профілів лекал (фальшшпангоутів) дерев'яного каное довжиною 4,9м

Розмір	№№ шпангоута				
	1,9	2,8	3,7	4,6	5,0
К	124	176	210	227	232
Л	415	394	370	353	348
А	112	248	352	425	447
Б	125	263	369	440	459
В	135	274	380	450	468
Г	144	280	383	453	373
Д	147	278	377	445	464
Є	143	265	354	418	434
Ж	128	232	300	338	348
З	95	160	176	80	–
І	31	–	–	–	–

Відстань від штевнів до шпангоутів №№ 1 і 9 - 450 мм, решта - 500 мм.

Шановні передплатники журналів "Наш дім", "Дім, сад, город" і "Яблунька"!

Останнім часом збільшився потік тривожних листів, де Ви журитись з приводу неотримання названих журналів. За браком місця наводимо тільки два листи.

Наприклад, Кодрик Тетяна Володимирівна з с. Толіївка Моловисківського р-ну Кіровоградської обл. пише нам таке. *"У цьому році я вирішила передплатити два комплекти "Дім, сад , город" + "Наш дім" і "Яблунька + "Розфарбуй". І ось яка прикрість! Першого номеру "Нашого дому" я не одержала. А у відділенні зв'язку мені сказали, що вони взагалі не отримували такий журнал.*

І "Яблуньку" нам теж не принесли... Прикро те, що діти дуже засмучені. Прихід "Яблуньки" в наш дім - велике свято...Купити Ваш журнал в нашому районі неможливо. Як розібратися в такій ситуації - я не знаю! От і вирішила звернутися до Вас за поясненням".

Нечиталюк Надія із с.Демидівка Тростянецького р-ну Вінницької обл. пише нам, що передплатила комплект "Дім, сад ,город"+ "Наш дім" на друге півріччя 2001 року. *"З нетерпінням чекали, коли одержимо "Наш дім", тому що ми його передплатили вперше. Яке було наше розчарування, коли нам не дали ні одного журналу за сьомий місяць. На пошті сказали, щоб ми чекали. Можливо, комплект виходить раз у квартал. Минув квартал, дали один "Дім, сад, город" за восьмий місяць. Коли я звернулася в район, то мені відповіли, що на комплект ми не записані. У десятому місяці прийшов один "Наш дім" і один номер "Квіти України", хоч я такого не виписувала... Я пенсіонерка, але люблю читати журнали із своєю дівчинкою, яка ходить в 11-й клас і давати своїм друзям. Тож хочемо, щоб передплата приходила вчасно!"*

Підкреслюємо, аналогічних листів ми отримуємо досить багато. Тому, шановні читачі, насамперед звертаємо Вашу увагу на **правильність заповнення передплатного індексу,** що відповідає тільки комплекту журналів, а не окремому журналу. З іншого боку, виникають великі сумніви щодо доставки журналів поштою, а також, скажімо, те, що працівники пошти не знають періодичність виходу комплекту журналів. Адже це вказано в Каталозі видань України, що має бути у кожному відділенні зв'язку. Ми, працівники журналів, просимо працівників пошти інформувати читачів про наявні видання і доставляти їх вчасно до передплатників. А замість передплачених журналів не доставляйте читачам журнали, якщо вони взагалі їх не передплачували!

Дорогі читачі! Вимагайте від працівників пошти своєчасної доставки видань. А про всякі зволікання з їх доставкою пишіть у журнал "Наш дім". Ми будемо публікувати Ваші листи, тому, будь ласка, вказуйте поштові відділення і прізвища працівників пошти. Отриману інформацію ми будемо також доводити до відома центральних органів в Києві, і не тільки пошти. Ми з Вами, шановні друзі!

Щиро Ваші,
працівники журналів
"Наш дім", "Дім, сад, город", "Яблунька"

Шановні читачі! **Не забудьте, будь-ласка, передплатити "Наш дім" на друге півріччя 2002 року!**

Ф СП 1

Міністерство зв'язку України

АБОНЕМЕНТ На газету / журнал | 74453 |

Наш дім (індекс видання)

(найменування видання) | Кількість комплектів

на 19_____ рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куди ________ (поштовий індекс) ________ (адреса)

Кому ________ (прізвище, ініціали)

ДОСТАВОЧНА КАРТКА

ПВ | місце | літер | На газету / журнал | 74453 |

Наш дім (індекс видання)

(найменування видання)

Вартість	передплати	___крб.___коп.	Кількість комплектів	
	переадресув.	___крб.___коп.		

на 19_____ рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

поштовий індекс | місто / село / обл. / р-н
код вулиці | вул.

(код передплатника)

буд. | корп. | кв. | прізвище

Чи можна перемогти цвіль будинків?

1 – шлакова оштукатурена стіна з шубою; 2 – руберойдна ізоляція (другий шар); 3 – цегляна кладка на фундаменті; 4 – ізоляція з руберойду підрізана по фундаменту; 5 – фундамент облицьований мармуровою крошкою

Нещодавно до редакції журналу "Дім, сад, город" надійшов лист від постійного читача Хилюка Я.Й. з м. Березе Рівенської області, який пише: *"порадьте, що робити з оцією бідою, що лізе з фундаменту на оштукатурені стіни по периметру всього будинку. Помітив ці темні плями на цементній шубі, які повільно розростаються уже років п'ять. Фундамент з чорного базальту положений на цементну гарцівку. Серед каміння прокидались камені, які розшаровувалися, тріскалися і вилущувалися. Може це якийсь вид грибка камінного? Фундамент будинку закладено у 1979 році з подвійною гідроізоляцією з руберойду (див. фото). Перша гідроізоляція постелена на фундамент, яку при оштукатуренні стін підрізав по краю фундаменту, щоб руберойд не мішав підштукатурити стіну, нависаючу над фундаментом. Фундамент потім оштукатурив, місцями штукатурка накидалась до 9 і більше см, а потім зверху облицював мармуровою крихтою. Я думаю, що з фундаменту, з отого каміння, що розшаровувалося грибок поліз у стіни. Штукатурка відстає від цегли, розсипається на порошок, а на окрашеній цементній шубі з'являються сірі плями. Що робити, порадьте, поки ця біда не полізла вище по стінах і в хату."* Аналогічне прохання до журналу "Дім, сад, город" висловлює Руднік Л.М. із с. Більська Воля Рівненської області.

Названа редакція попросила редакцію журналу "Наш дім" підняти цю тему на сторінках свого видання. Наші спеціалісти виконують це прохання. Пропонуємо статтю, яка, напевно, допоможе Вам, нашим читачам, подолати цю неприємну і досить складну проблему, а тим, хто щойно починає зводити свій дім, уникнути її. Ми також пропонуємо нашим читачам взяти участь в обговоренні цієї складної проблеми.

Боротьба з "грибковими захворюваннями", що вражають стіни і віконні рами наших осель - справа архіважка. У першу чергу тому, що боротися, як це не парадоксально звучить, треба заздалегідь - до появи симптомів, а не заднім числом. І все-таки, спробуємо розібратися, як можна перемогти цвіль.

ПОРТРЕТ "ВОРОГА"

Розрізняють такі види грибків: цвілеві (ростуть на бетоні, фарбі, камінні); грибки синяви (ростуть у клітковині дерева); грибки гниття - бактеріальна, біла, бура гнилизна (ростуть на деревині). Деякі види одноклітинних грибків можуть викликати діатез у дітей, алергію, що переходить в астму, і, навіть, онкологічні захворювання. Грибки цвілі, синяви і гнилі літають у повітрі у вигляді мікроскопічних спор. У разі потрапляння на вологу поверхню деревини, бетону чи каменю вони проростають найтоншими нитками (у науці їх називають "міцелій"). Вважається, що ідеальні умови для появи і поширення грибків - температура +20°С і відносна вологість повітря вище 95%.

Про вологість варто сказати окремо. У фасадах з каменю і бетону вона утворюється в результаті конденсації, тобто волога осідає на поверхнях стін у виді дрібних крапельок. Косий дощик (у буквальному значенні - "грибний") теж сприятливо впливає на ріст підступних грибків. Волога проникає через пори, отвори, тріщини, негерметичні шви будинків. Найуразливіші стіни і кути будівель. Злий жарт із житлом може зіграти ґрунтова волога. Ґрунтові й осадові води мають властивість усмоктуватися в цоколь чи стіни будинку. На жаль, поява грибків у цьому випадку неминуча. Небезпечний вплив так званної конструктивної вологи. Така волога споконвічно присутня в нових конструкціях і може накопичуватися ще на стадії виробництва будматеріалів, а також під час будівництва. Грибки ростуть і в разі поганого повітрообміну та недостатньої вентиляції повітря. Отже, вологість - одна з головних причин утворення цвілі. Грибки можуть заявити про свою присутність навіть у тому випадку, якщо в квартирі неправильно розставлені меблі. Коли ж громіздкі бабусині буфети і шифоньєри поставити впритул до стін, обмеживши тим самим циркуляцію повітря, то незабаром на стінах з'являться лиховісні крапельки конденсату. Крім того, грибки полюбляють бруд. Чим брудніше житло, тим більше бактерій. А чим більше бактерій, тим більше грибків. Отже, боротися з грибком - справа вкрай складна.

УЛЮБЛЕНІ "ГРИБНІ" МІСЦЯ

1. Балкон - "ахіллесова п'ята" будинку. Неправильно побудовані водостоки, погана гідроізоляція підлоги - і вважайте, що проростання цвілі на стіні з балконом не за горами.

2. Грибки - злісні вороги деревини. Синява просто проникає через лаки і фарби, якими покривають дерево. Бактеріальна гнилизна знищує клітки деревини зсередини і викликає розкладання целюлози. Дерево через це сіріє і чорніє. Біла гнилизна провокує розкладання целюлози і лігніну - речовин, що становлять основу деревини. Бура гнилизна "розколює" целюлозу, що призводить до розщеплення деревини. Ділянка, уражена такою гнилизною, стає коричневою.

3. Грибки дуже часто селяться на вікнах. Звичайна причина гниття зовнішніх віконних рам - замазка, що відвалилась чи потріскалась в нижній частині рами. Якщо замазка відстає від скла, дощова вода проникає у внутрішні частини рами і руйнує їх.

4. Грибок, що з'явився на поверхні стіни, руйнує не тільки штукатурку, але й стіну. Взагалі волога і цвіль здатні зруйнувати будь-який матеріал.

5. На стінах будинків грибки пускають корені й у тому випадку, якщо у водостоку замерзне вода і трубу розірве у місці шва.

ЩО РОБИТИ ?

1. Ринви потрібно встановлювати так, щоб вертикальні шви знаходилися осторонь від стіни і на відстані не менше 3 см.

2. Щоб захистити підлогу балкона від вологи, потрібно постелити на неї щільне епоксидне чи поліуретанове покриття. Крім того, вона повинна мати достатній нахил - тоді вода буде стікати вниз.

3. Активне провітрювання приміщень зменшує ризик появи цвілі: створюється несприятливий мікроклімат для грибків і вони гинуть.

4. Оселі треба будувати із сухих матеріалів, щоб уникнути появи конструктивної вологості. Фіни будують дерев'яні будинки тільки з уже висушеної деревини. У спеціальних камерах наші північні сусіди випарюють з колод вологу і лише після цього приступають до будівництва.

5. Кращий захист від вологи дають синтетичні замазки, що довго зберігають еластичність.

6. Чим більше цементу в штукатурці, тим вона міцніша. Тому штукатурки з вапняно-цементного розчину вважаються стійкішими до впливу води, ніж вапняні.

7. Усі дерев'яні будматеріали необхідно обробляти антисептиками. Антисептики - спеціальні речовини, що проникають глибоко в дерево і запобігають появі цвілі.

Але це - лише профілактичні заходи. А що робити тим, хто вже піддався навалі грибків? Спори цвілі прекрасно пристосовуються до "підсушування". Не допоможе і гідроізоляція, покладена поверх грибків. Вода обтече усі ці "хитрі виверти" і грибок повернеться. Що ж робити? Тут на допомогу приходить хімічна зброя. Виявляється, "Хомеєнпойсте" - фінський засіб - знищує грибкові утворення. До його складу входить хлор, що здатний ефективно протистояти бактеріям. Крім "Хомеєнпойсте", фіни роблять ще безліч фарб і антисептиків, що дозволяють дати гідну відсіч грибкам. Ефективні скандинавські, німецькі і російські антигрибкові засоби. Але, на жаль, жодний засіб не може дати 100-відсоткової гарантії знищення грибків. Хімічні засоби більш-менш діють на ранніх стадіях грибкового неподобства. Якщо грибки з'являються знову і знову, треба усунути недоліки конструкції будівлі. Тобто, знайти джерело вологи, ліквідувати його і покласти "грамотну" гідроізоляцію - такий варіант рішення проблеми професіонали вважають найефективнішим.

Якщо проводка у кімнаті не розрахована на окреме включення ріжків люстри, розв'язати проблему допоможуть вимикачі, змонтовані безпосередньо на люстрі.

Оклеювання стін плівковими шпалерами набагато полегшиться, якщо заздалегідь підготувати рівну дерев'яну планку з шаром поролону.

Пригладжуйте шпалери цією планкою - поролон копіює нерівності стіни, а планка щільно притискує плівку.

Найпростіший електричний пробник можна зробити з лампочки для холодильника або швейної машини. До цоколя припаяйте два ізольованих проводи. Кінці проводів пропустіть через корпус старих кулькових ручок, а саму лампу помістіть у пластикову пляшку з обрізаним дном.

З нижньої частини пляшки можна зробити зручну мильницю.

Петлі, за допомогою яких відкриваються металеві банки з пивом чи солодкою водою, зручно використовувати для підвішування щіток і невеликого інструменту.

Змішайте мілкий пісок з будь-якою фарбою чи оліфою, і отримаєте замазку для невеликих щілин, наприклад, у колоді або між плінтусом і підлогою.

Якщо треба просіяти борошно у маленьку посудину, а під рукою немає маленького сита, насипте борошно у склянку, накрийте її ситом, потім переверніть "конструкцію" над посудою і круговими рухами просіюйте борошно.

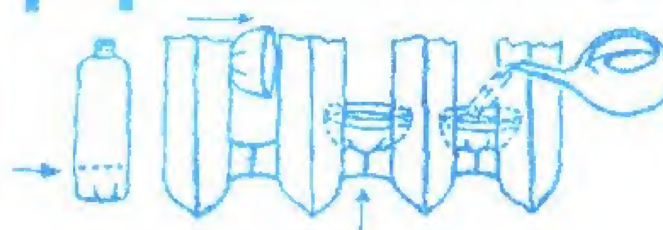
Перед тим, як різати скло, намочіть ролик склоріза керосином. Це дасть можливість різати навіть товсті і рифлені стекла.

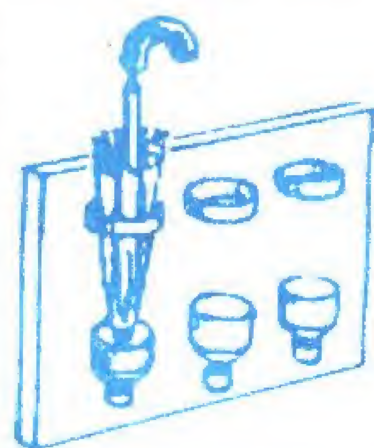

Видалити воду з автомобільного килимка-коритця можна за допомогою звичайної медичної спринцівки.

Для зволоження повітря у квартирі між блоками радіатора опалення встановіть невеличкі мисочки, вирізані з дна пластикових пляшок.

Щоб вода з парасольки не стікала на підлогу, закріпіть на стіні на висоті 15-20 см від підлоги горлечком униз пластикову пляшку з обрізаним дном і ставте парасольку в неї. Щоб парасолька не падала, на висоті 20-30 см над пляшкою закріпіть відрізане від неї кільце шириною 1,5-2 см. Відгвинтивши кришку, воду, що накопичилась у пляшці, можна злити у банку.

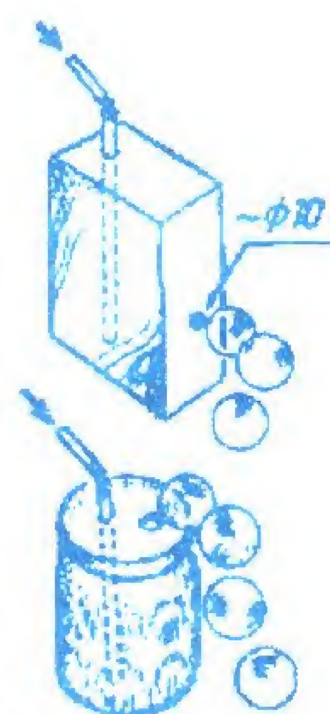

Перед тим як вставити у прилад батарейки, наклейте на них смужки паперу з датою

встановлення. Це допоможе визначити реальний термін служби батарейок у вашому приладі.

Упаковку від соку з пластмасовою трубочкою можна використати для виготовлення "генератора мильних пузирів". Для цього в її боковій стінці (на 10 мм нижче середини) треба зробити ще один отвір. З цією ж метою можна використати і маленьку баночку від дитячого харчування з металевою кришкою. У ній зробіть два отвори: один - для трубочки, інший - для пузирів. У мильний розчин треба додати каплю гліцерину.

Мудрості будівельника

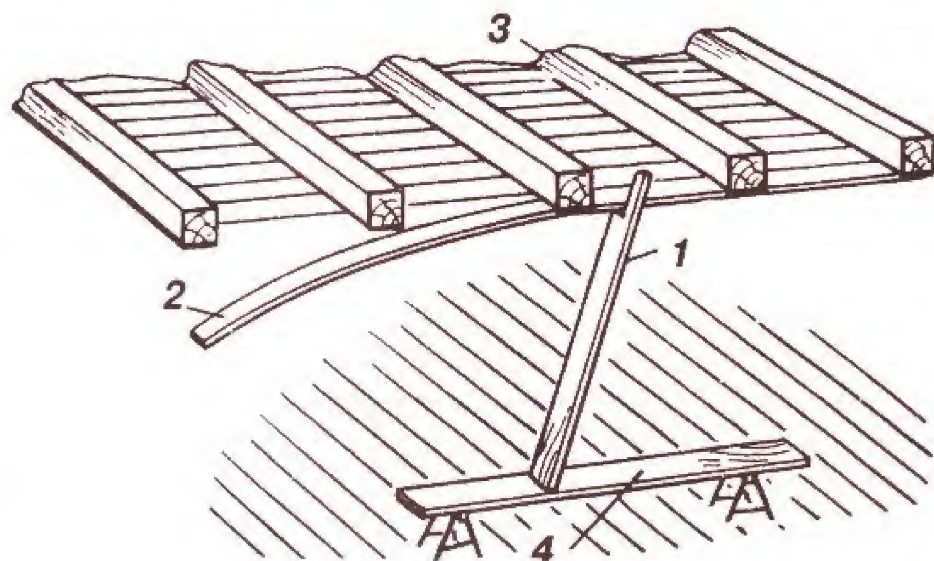
Набування премудрости - як же це ліпше від золота, набування ж розуму - добірніше від срібла.

Книга приповістей Соломонових.
Гл. 16, вірш 16.

Як обшити стелю самотужки

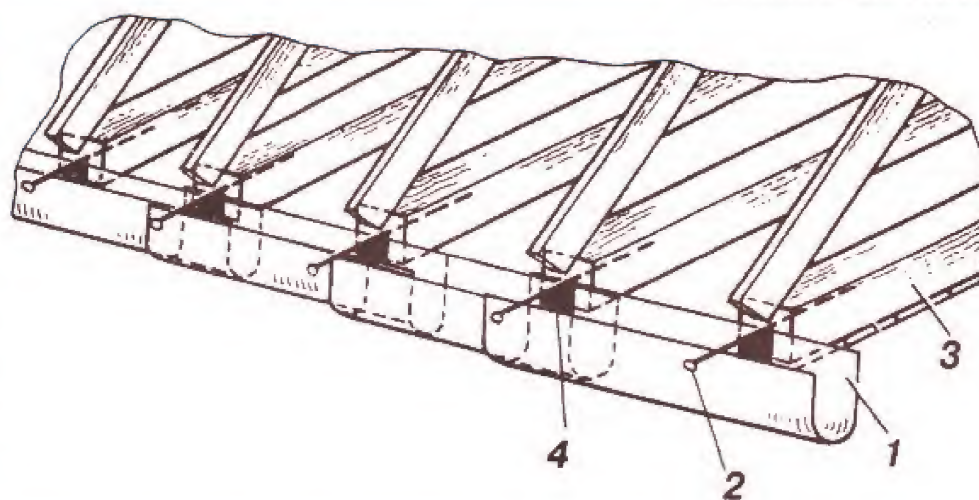
Дошки довжиною до 6 м на стелі кріплять, як правило, удвох, бо вони прогинаються. За допомогою простого пристрою - підставки 1, зробленої із звичайної дошки з вирізаною чвертю, цю роботу можна виконати самотужки.

Дошку для стелі 2 прикладаємо до балок 3, піднімаємо до прибитих дощок і підпираємо підставкою, нижній кінець якої упирається у підлогу або у проміжний настил 4. Довжина дошки 1 дещо більша висоти від опорної дошки до стелі. Її встановлюємо з невеликим прогином - завдяки цьому дошка 2 буде надійно притиснута до балок. Послідовно переміщуємо підставку від балки до балки і підшиваємо усі дошки.

Кріплення зливних жолобів

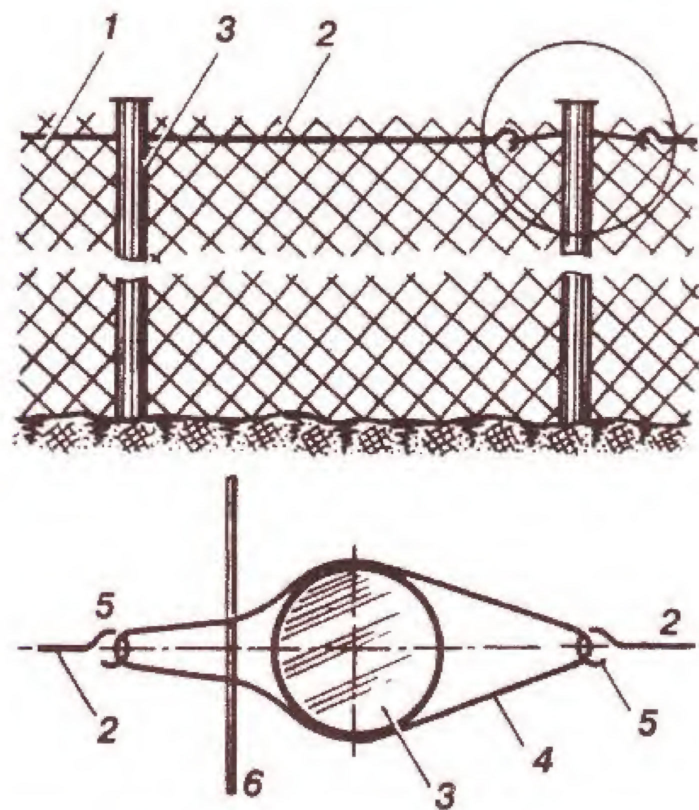
Стандартні зливні жолоби найчастіше кріплять на спеціальних кронштейнах. Система - непроста і доволі незручна для встановлення. Проте жолоби 1 можна досить просто підвісити за допомогою цвяхів 2 довжиною 150-200 мм, які забивають у торці балок стелі 3.

Щоб борти жолобів не деформувались, на цвяхи навішують прапорці 4. Довжина жолобів повинна перевищувати відстань між балками плюс припуск на величину необхідних перекриттів. Уклон для стоку води забезпечується збільшенням висоти кожного наступного жолоба у порівнянні з попереднім.

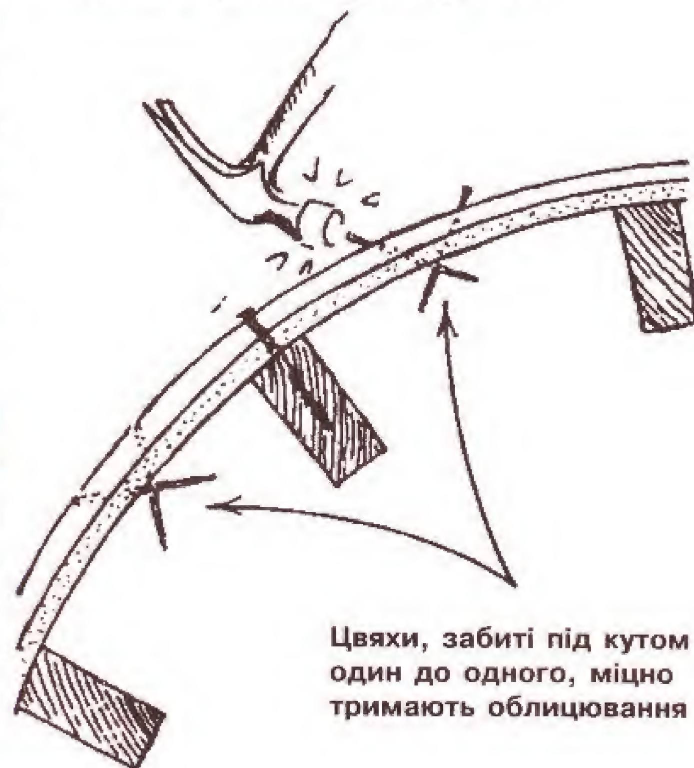
Натягуємо підтримуючий дріт

Сітка 1 ("рабіца") є прекрасним варіантом огорожі. Але вона потребує сильного натягування підтримуючого дроту 2, інакше огорожа буде провисати. Вручну дріт товщиною 2-3 мм як слід натягнути практично неможливо. Пропонуємо такий варіант. На стовб 3 навішуємо дротяні петлі 4, щільно обмотані навколо стовба. Підтримуючий дріт 2 через гачок 5 з'єднуємо з петлею 4. Для натягування дроту прутиком 6 закручуємо петлю. Петлі можна робити і між стовбами, а в процесі експлуатації їх підтягувати.

Як забити цвях у гіпсокартон

Іноді доводиться прибивати листи облицювання або деталі до гіпсокартонової плити. Виникає проблема: якщо під нею немає дере'яної основи, цвяхи не тримаються. У такій ситуації прикріпити що-небудь до гіпсокартону (або сухої штукатурки) можна за допомогою двох цвяхів, що забиті під кутом відносно один одного.

Цвяхи, забиті під кутом один до одного, міцно тримають облицювання

СПАЛЬНЯ

Спальня - це місце, де ми проводимо близько 25 років свого життя, тому вона повинна бути насамперед зручною і, безумовно, красивою. Скористайтесь нашими порадами і ви матимете найзатишніше місце для відпочинку.

Отже, спальню потрібно розташовувати у найспокійнішому місці будинку, щоб удень її відвідувало як можна менше людей. По можливості вікна спальні повинні виходити на схід, адже відомо, що ранкові сонячні промені пробуджують заряд бадьорості і гарний настрій. Якщо до спальні буде примикати санвузол, то взагалі чудово.

У спальні має бути трохи прохолодніше, ніж в інших приміщеннях, вона повинна добре провітрюватися, так що над цим треба подумати. Ліжко, а про нього ми поговоримо пізніше, можна ставити як вам захочеться, аби воно не заважало і вам не доводилося перестрибувати через нього при бажанні подивитися на себе в дзеркало. Ще в спальні потрібна шафа, де зберігатиметься постіль та одяг, трюмо, щоб можна було помилуватися собою вранці та ввечері, тумби з обох сторін ліжка, на які можна поставити світильники, покласти книгу та окуляри. Усі меблі в спальні треба ретельно підбирати за кольором, вони мають бути зручними та якісними і не повинні грубо відрізнятися від іншого декору.

Переходимо безпосередньо до ліжка. Не треба забувати, що ліжко - найважливіша деталь інтер'єру спальні. Підбираючи ліжко, враховуйте зріст і вагу свою та вашої "половини" (щоб не прокидатись вночі від випадкових зіткнень), а також габарити приміщення. Крім того, ліжко повинно бути стійким і не скрипіти, адже ми з вами вже не маленькі діти і знаємо навіщо це потрібно.

Тепер поговоримо про колірну гаму спального приміщення. Вибирати насичені червоні чи яскраво-зелені фарби для спальні не годиться, бо постійний головний біль і погіршення зору вам гарантоване. Спальня повинна розслаблювати, а не напружувати. І що вам для цього треба зробити? Правильно, підібрати що-небудь легке й пухнате, наприклад, світло-блакитне, молочне чи оранжево-жовте. Щоб стіни не були порожніми, на них можна повісити простенькі картини в легких рамках, годинник або якісь ексклюзивні витвори з гіпсу.

Стеля у спальні потребує незвичайної обробки, особливо якщо ви полюбляєте лежати на спині і розмірковувати та споглядати. На стелю можна повісити все, що душі завгодно, і що не буде дратувати вас довгими безсонними ночами, наприклад, портрет дорогої вам людини або навіть ваш власний (до речі, це дасть можливість придивитись до себе, може, краще зрозуміти свої бажання), декоративні світильники, годинник або красиво задрапірувати шматки тканини. Усе це буде виглядати дуже оригінально і надасть вашій спальні неповторного колориту. А можна запросити художника, який розпише стелю картинами. Стик стелі й стін можна прикрасити легкою, невигадливою смужкою орнаменту, рейкою або гіпсовою лінійкою - це дасть можливість уникнути жорсткої геометричності і буде радувати око.

Облаштовуючи спальню, не забудьте про підлогу. Щоб прокинувшись відчути подих тепла, покрийте підлогу килимом, шкірою тварин, доріжкою. Є ще одне рішення - під паркетом провести окрему тепломережу. Але ні в якому разі не використовуйте лінолеум - це верх незручності.

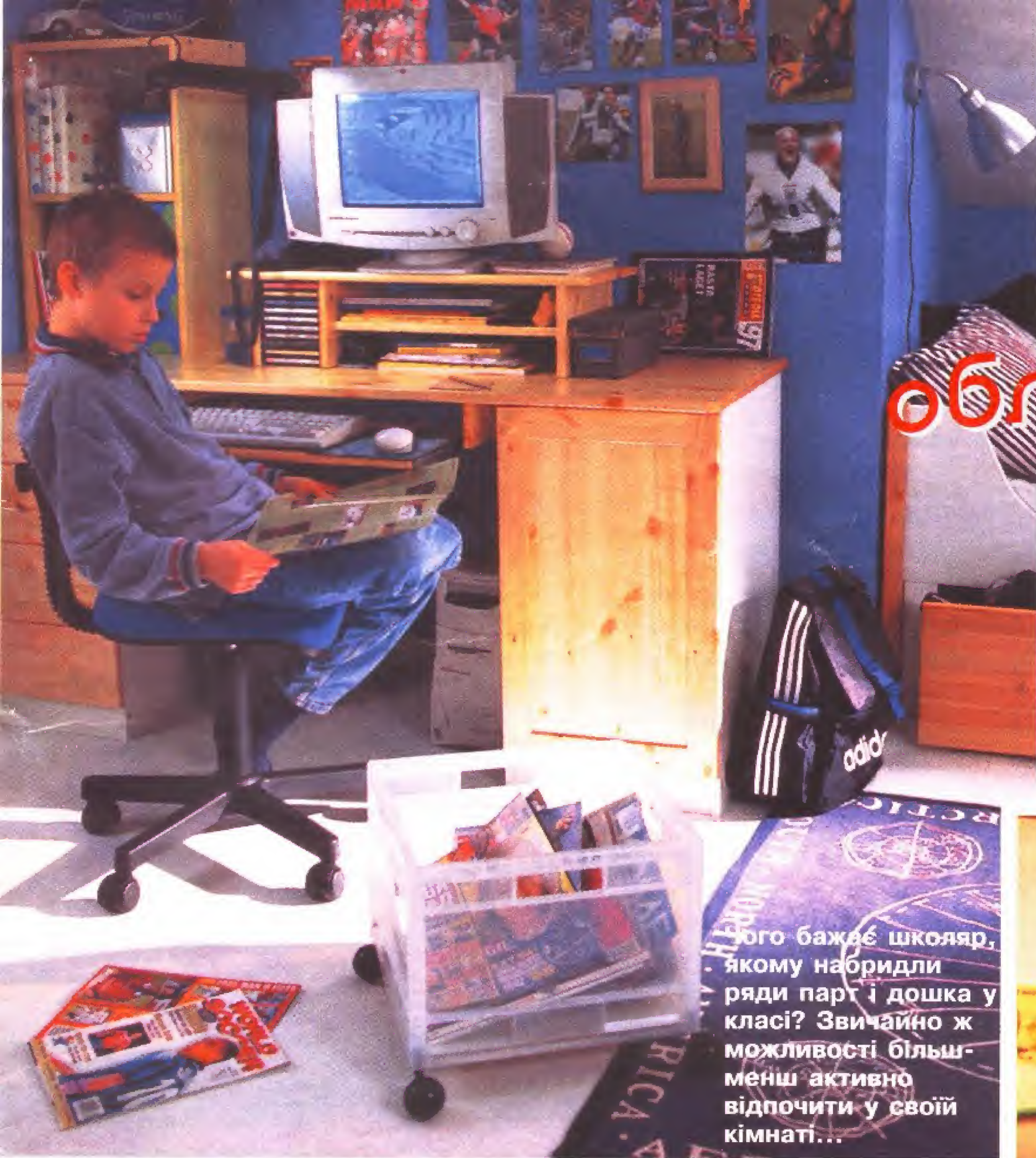

Освітлення в спальні - річ особлива, варта окремого розгляду. По-перше, верхнє освітлення не повинне бути дуже яскравим, бо вночі воно може вас сильно дратувати. Краще використовувати повільні вмикачі, що подають електрику не відразу, а поступово. Вибір моделей у цьому випадку необмежений: можна використовувати будь-що - від неонових лампочок, підвішених по периметру приміщення, до величезних бронзових люстр (головне - пам'ятайте про безпеку). Можна використовувати настільні лампи, але їх положення треба відрегулювати так, щоб ваш "сусід" по ліжку не підхоплювався від того, що вам захотілося вночі почитати. Колір освітлювальних приладів треба підбирати в тон іншим елементам: погодтесь, що червона лампочка в синій спальні буде недоречною.

І ще одне, і це дуже важливо, у спальні потрібно спати, а не дивитися телевізор, для цього є інші приміщення! Краще, по можливості, взагалі позбутися будь-яких предметів, що видають звук, таких як телефон, радіо, навіть будильник (до речі, набагато корисніше для здоров'я вашої психіки навчитись прокидатись без допомоги цього приладу, який дзвенить так дратівливо кожного ранку!). У крайньому випадку можна залишити CD-плеєр або магнітофон (обов'язково з навушниками) для тих, хто перед сном любить послухати музику.

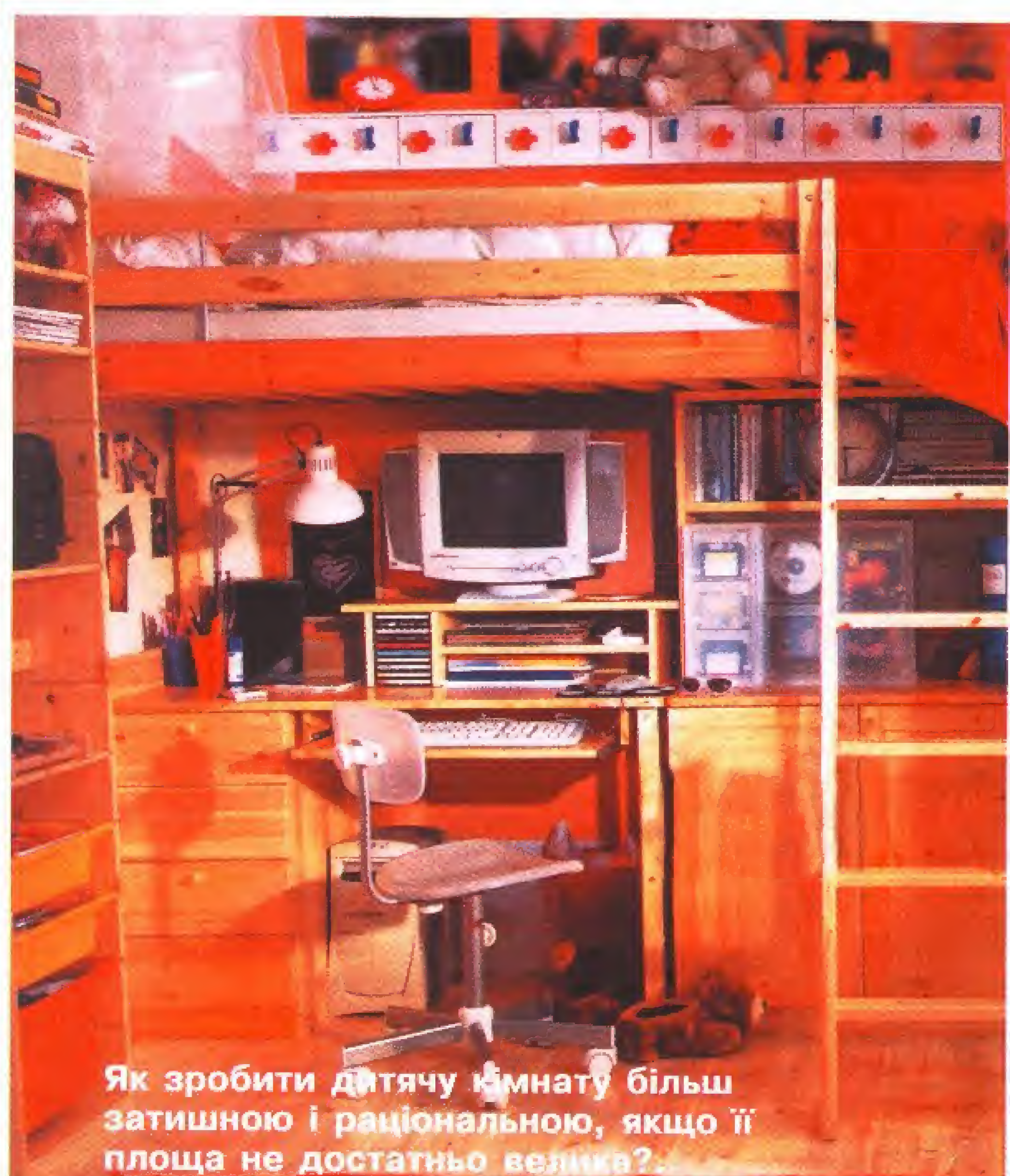
Кротенко В.І.

Як можна облаштувати дитячу кімнату?

Чого бажає школяр, якому набридли ряди парт і дошка у класі? Звичайно ж можливості більш-менш активно відпочити у своїй кімнаті...

Дитяча кімната повинна бути яскравою, затишною, і функціональною

Яскраві кольори приносять дитині багато радості

Як зробити дитячу кімнату більш затишною і раціональною, якщо її площа не достатньо велика?..

ФЕН-ШУЙ у нашому домі

Коли хто думає, ніби щось знає, той нічого не знає ще так, як знати повинно.

Фен-шуй - древнє китайське мистецтво і наука про життя в гармонії людини з собою і з навколишнім світом. Це не тільки загальні принципи і конкретні методи, але і широкі можливості для інтуїтивної творчості.

Усі явища є енергетичними вібраціями у потоці речей, які постійно перебувають у русі. Фен-шуй - мистецтво розрізняти поєднання цих вібрацій і гармонізувати рух окремих потоків енергії.

Отже, основним елементом є енергія Ци. Усі аспекти Ци впливають на наше життя. Деякі з них мало піддаються нашому впливу - наприклад, природна Ци, чи суспільна Ци. Але Ваша особиста Ци - це якраз та енергія, яку ви можете культивувати, постійно нарощуючи та укріплюючи її.

Розглянемо фен-шуй для житлових будинків і скористаємося практичними рекомендаціями щодо максимального поліпшення якості Ци: її гармонізації, посилення позитивних і усунення негативних аспектів.

КУХНЯ... Як облаштувати?

Кухня, звичайно, є однією з найчастіше використовуваних кімнат у будинку чи квартирі. Китайці вважають що, зовнішній вигляд кухні відбиває добробут родини. У багатьох оселях, крім своєї основної функції, кухня стає центром спілкування, і майже всі значні події відбуваються там, особливо, якщо вона виконує також роль їдальні в будні дні.

Щодо оздоблення кухні, то надлишок дерева може привести до похмурої і чопорної атмосфери у цьому приміщенні, а надлишок металу додає кімнаті технологічного вигляду і сприяє прояву агресивних емоцій.

Освітлення на кухні повинне бути досить яскравим, але не різким. Природне світло створює найкращий рух Ци, тому рекомендуються широкі віконні панелі без масивних рам, що затримують частину світла. Відсувайте фіранки від вікон, а якщо ви користуєтеся жалюзі, тримайте їх піднятими протягом дня. Однієї рослини в горщику чи кристала, підвішеного перед вікном, буде досить для оздоровлення атмосфери; не захаращуйте кухню всілякими предметами.

Якщо кухня маленька і досить темна, виберіть шпалери світлого відтінку і підсильте потужність верхнього освітлення. Уникайте червоних, темно-синіх і взагалі насичених тонів, віддаючи перевагу пастельним відтінкам. Чистий білий колір, занадто різкий для більшості кімнат, можна ефективно використовувати на кухні, оскільки він створює відчуття простору.

Якщо ви хочете активізувати якусь зону на кухні відповідним кольором, це краще робити не через акцентування меблів чи шпалер, а за допомогою невеликих предметів. Наприклад, якщо ви хочете стимулювати елемент Вогню на півдні для більш успішної кар'єри, можна поставити в цій зоні червоний тостер чи глечик. Якщо ж ви хочете стимулювати елемент Води на півночі для духовного розвитку, помістіть там який-небудь чорний предмет чи прикрасу.

Користуючись тими чи іншими відтінками на кухні, уникайте сполучення кольору з протилежним елементом. Наприклад, чорний колір, що асоціюється з водою, не повинен попадати в південну зону Вогню. Кольори, що асоціюються з Металом, не повинні переважати в східній і південно-східній зонах, зв'язаних з Деревом.

Безладдя на кухні часто відбиває безладний стан фінансів родини, оскільки кухня в цілому зв'язана з елементом Води, що символізує добробут. Тому важливо не захаращувати кухню сторонніми предметами і тримати робочі поверхні в чистоті. Зберігайте всілякі дріб'язки в тумбах і на полицях буфетів.

Пам'ятайте про те, що Ша Ци (негативна енергія) створюється виступаючими кутами, відкритими полицями і гострими предметами, яких варто уникати. Якщо у вас на кухні відкриті полиці, користуйтеся круглими ємностями для сипучих продуктів. Тримайте ножі й виделки в окремій шухляді і виймайте їх тільки в разі потреби.

Деякі електроприлади, такі як холодильник чи мікрохвильова піч, працюють постійно, а отже, добре стимулюють окремі зони кімнати. Поставте холодильник у південно-східному секторі, щоб поліпшити своє матеріальне становище, чи в південно-західному секторі для зміцнення сімейних відносин. Намагайтеся не ставити холодильник на півдні, тому що елемент Вогню несумісний з низькою температурою.

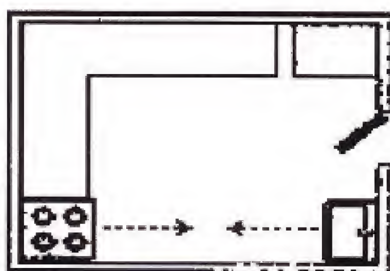
Мікрохвильову піч легко переміщати з місця на місце, тому ви можете вибрати ту зону кухні, яка найкраще підходить для стимуляції енергії Ци. Дрібні електричні прилади, такі як чайники, міксери і тостери, теж можна використовувати в різних секторах з метою стимуляції відповідних якостей.

Аспекти розташування кухонної плити:

1. **Напроти холодильника.** Холодильник символізує стан стагнації, тому що усередині зберігаються заморожені продукти. Розташований напроти плити, він "заморожує" її своїми еманаціями.

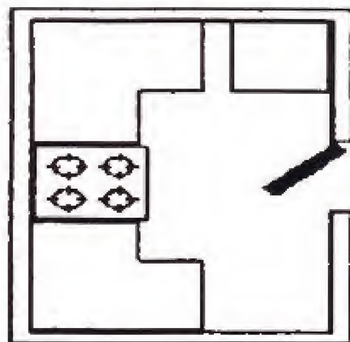
2. **Напроти туалету.** Несприятливе положення. Вода, що спускається з туалетного бачка, вступає в конфлікт із вогненною енергією плити.

3. **Напроти раковини.** Класичний приклад протистояння елементів. Оскільки Вода гасить Вогонь, кухня знаходиться в стані внутрішнього конфлікту, що передається людям.

4. **За дверима.** Поганий фен-шуй. Якщо кухонна плита розташована безпосередньо за дверима, то щоразу, коли двері відкриваються, кухар одержує грубий поштовх.

5. **Напроти східців.** Спадний потік енергії Ци, спрямований на плиту, може привести до небажаних ускладнень. Крім того, ви зви-

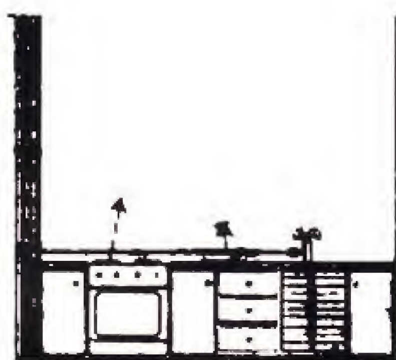
чайно стоїте обличчям до плити і не бачите, хто підходить позаду.

6. **Напроти спальні.** Якщо спальня примикає до кухні, це вже досить погано, але якщо плита розташована напроти дверей спальні, положення погіршується. Краще пересунути плиту в інше місце чи зробити новий вхід у спальню з боку коридору.

7. **Під балкою.** Ніколи не ставте плиту під бетонною балкою, що направляє вниз негативну енергію. Оскільки плита символізує вашу "чашку рису", ви можете позбавитися засобів до існування.

8. **Під вікном.** Плита, розташована під вікном, знаходиться в уразливому становищі. Елемент Вогню повинен бути надійно огороджений, крім того, звичайний протяг може задувати газові горілки.

9. **Під водопровідною трубою.** Водопровідна труба, що веде до раковини, не повинна знаходитися вище рівня плити. Уникайте ситуацій, коли Вода домінує над Вогнем у зоні готування їжі.

Кухня повинна бути досить великою, щоб люди могли вільно ходити взад-вперед, і разом з тим мати усі необхідні зручності для готування їжі в добре освітленому і, по можливості, просторому приміщенні. Ніколи не влаштовуйте кухню біля входу в будинок, інакше в людей складеться враження, що вас цікавить тільки їжа. Крім того, у традиційному уявленні це означає, що багатство (яке символізує їжа) буде легко втрачено. Кухня, розташована в центрі будинку, украй несприятлива з погляду фен-шуй, оскільки кухонне тепло і запахи будуть поширюватися по всіх кімнатах. Таке положення приведе до сварок і конфліктів у родині. Розташування кухні в задній частині будинку є сприятливим з погляду фен-шуй, оскільки її специфічні енергії ізольовані від житлових кімнат.

Ідеальна позиція, при якій ви можете бачити кожного, хто входить у кімнату, не завжди можлива на кухні, коли ви працюєте за плитою, раковиною чи обробним столом. Однак, враховуючи те, що стіни не цілком закриті кухонними меблями, для пом'якшення цієї проблеми біля входу можна повісити дзеркало, яке до того ж візуально збільшуватиме обсяг кімнати.

Кухня не повинна бути прохідним місцем, тому що постійний рух відволікає від роботи. Однак, досить часто, особливо в сучасних будинках, задні двері виходять на кухню, що час від часу приводить до конфліктів. У таких випадках можна відокремити прохід, що ізолює кухню від небажаного втручання.

Необхідно зупинитися на взаємодії п'яти елементів у конфігурації кухні. Розглянутими елементами є Вода для раковини і холодильника і Вогонь для плити. Як уже згадувалося раніше, при конфлікті між двома цими елементами Дерево робить пом'якшуючий вплив. Варто уникати розташування плити поруч з холодильником чи раковиною, оскільки це приводить до нагромадження Ша Ци. До ймовірних негативних наслідків відноситься надмірна дратівливість, сімейні сварки чи розлад у фінансових справах. Оскільки Дерево виконує роль посередника між Вогнем і Водою, потрібно задіяти його якості. Це може бути настінна чи підлогова плитка зеленуватих відтінків або орнамент, витриманий у тій же кольоровій гамі.

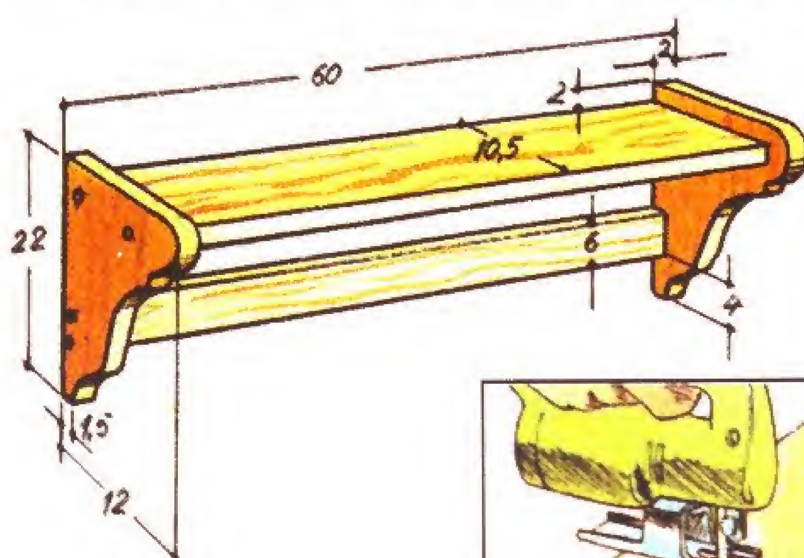
Старання по поліпшенню фен-шуй вашої кухні окупляться сторицею, оскільки ця кімната використовується дуже часто і вносить величезний вклад у благополуччя будинку і його мешканців - хоча б тому, що тут готують їжу.

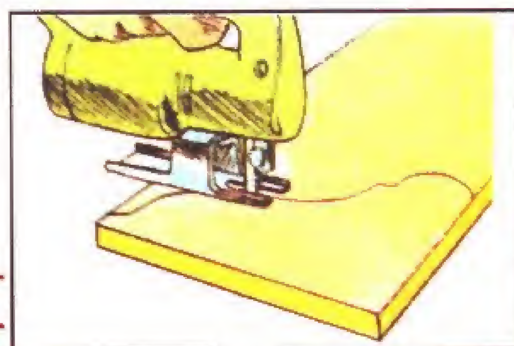
Урзікова О.В.

Кухонна полиця

Для зберігання на кухні потрібних речей і начіплювання кухоних рушників пропонується виготовити із клеєної деревини товщиною 19-20 мм таку полицю (див. мал.). Спочатку виготовляють шаблон бічних стінок. Його форму можна зробити так, як зображено на малюнку, або довільною, за власною фантазією. В останьому випадку змінюють розміри полиці. Лобзиком чи відповідною пилкою вирізають згідно із шаблоном бічні стінки. Канти деталей обробляють наждачним папером. Стінки і власне полицю з'єднують за допомогою дюбелів та клею. До планки припасовують гачки для навішування рушників. Гачки можуть бути залізні або дерев'яні. У задній частині полиці свердлять отвори, що служать для начіплювання її на стінку. Полицю фарбують лаком.

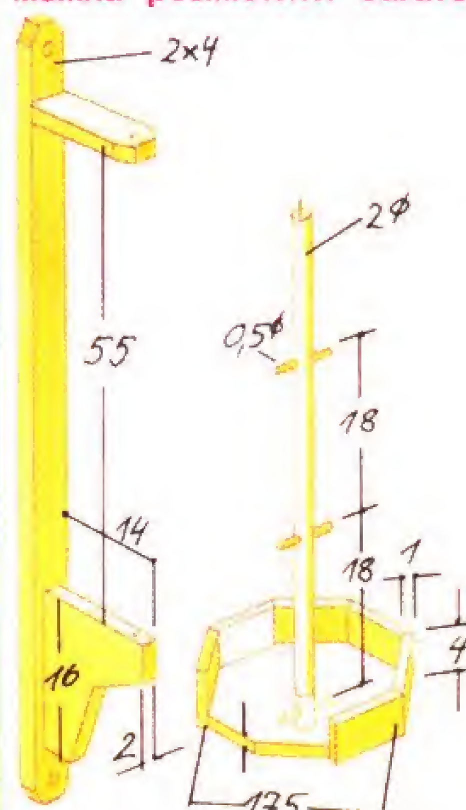

Карусель для прянощів

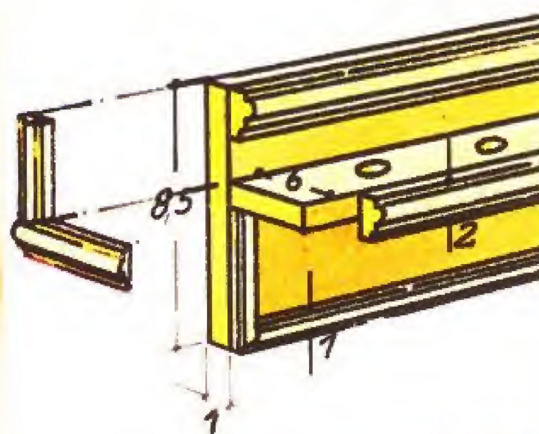

Прянощі можна оригінально зберігати, наприклад, на запропонованому дерев'яному пристрої. Він має три поверхи, на яких можна розмістити багато ємностей з прянощами. Якщо потрібно щось взяти, карусель покручують. Розміри каруселі вказані на рисунку. Деталі з'єднують між собою за допомогою клею і штифтів, а до основи каруселі прикріплюють шурупами.

Поличка для кухонних ложок

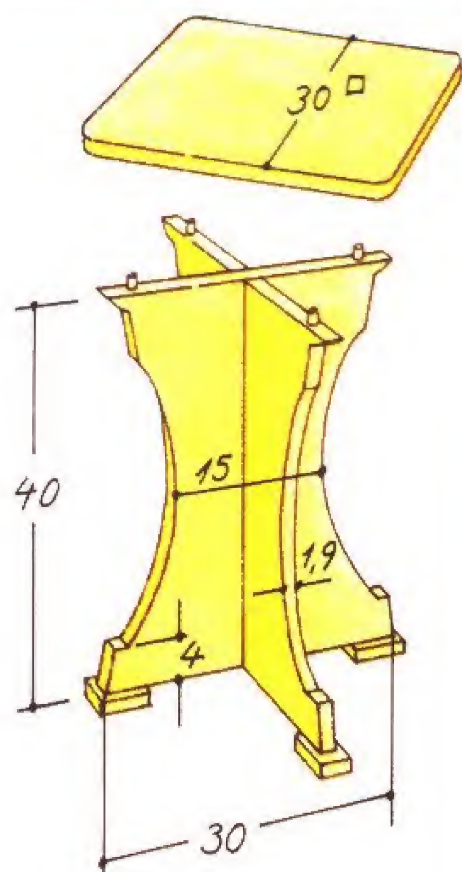

Поличка складається з двох дощок із сосни, що відповідно обрамлені планками. Діаметр отворів для ложок 20 мм. До полички також можна припасувати гачки для кухонних рушників та інших, необхідних у господарстві, речей. Виготовлену поличку лакують два рази.

Стілець, не лише для квітів...

На такому стільці, звичайно, можна сидіти, оскільки його висота становить 40 см. Щоб опори стільця мали однакову форму, спочатку виготовляють шаблони. Потім лобзиком чи спеціальною пилкою згідно із шаблонами вирізають опори відповідної форми. Краї деталей обробляють наждачним папером. Площину для сидіння кріплять до опор за допомогою дюбелів і клею.

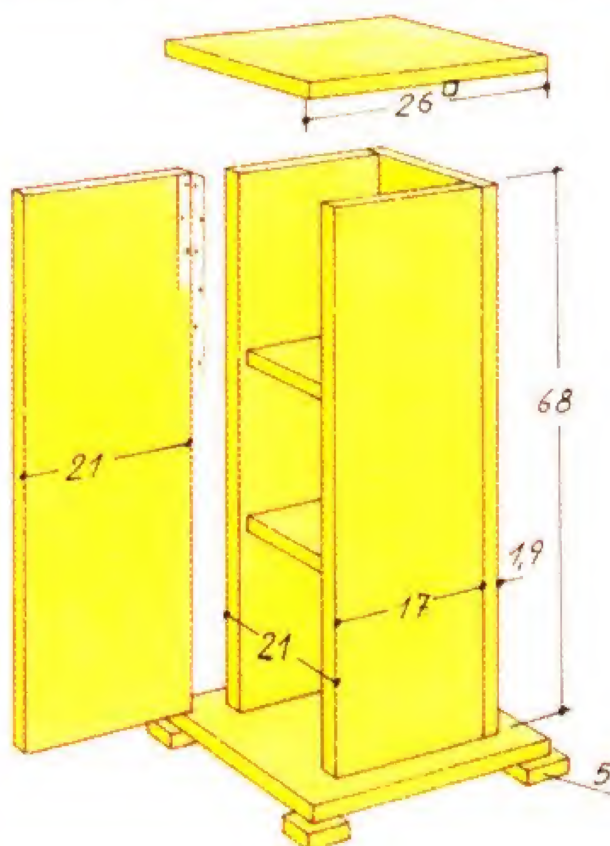

Підставка для квітів і не тільки...

Якщо потрібно зберігати порожні горшки для квітів, то в нагоді стане колоноподібна підставка, зображена на малюнку. Підставку роблять із клеєної деревини товщиною 19 мм. Виготовлені за рисунками деталі з'єднують шурупами. Двері кріплять на рояльні петлі, зачиняють їх за допомогою магнітної причепки.

Нотабене...

1.Порізану деревину, що зберігають, не можна витримувати на спекотному сонці, оскільки вона надто швидко висихає і внаслідок цього утворюються невиправні тріщини.

2.Не слід використовувати не достатньо висушену деревину для виготовлення меблів, бо при цьому вже запрограмовані всихання, тріщини і жолоблення.

3.Сухе повітря центрального опалення - це катастрофа для меблів із фанери. Як наслідок, такі меблі руйнуються. Щоб цього не трапилось, у приміщеннях встановлюють зволожувач повітря.

4.Дубові дошки не придатні для робочих поверхонь на кухні. Наприклад, мокрі склянки залишають на таких поверхнях чорні, круглі плями, які не можна видалити.

5.Садові меблі із деревини (за винятком тікдеревини), що довго стоять проти неба, швидко псуються. Лак обвітрюється, на деревині утворюються сірі смуги. Сліди такого негативного впливу середовища вже не можна усунути.

Переклад з німецької **Падікового П.П.**

Уміло доглядаємо за шерстяними речами

Закінчилась зима і ми з радістю дістаємо із шафи шовкові та бавовняні плаття, блузи, спідниці, а шерстяні светри та кофти ховаємо. Щоб із настанням холодів знову із задоволенням одягати їх, радимо, перш ніж заховати у дальній кут шафи, ідеально вичистити та випрати.

Як випрати?

Не тріть руками, а лише злегка віджимайте!

- Шерстяні в'язані речі можна прати в прохолодній воді (t +30-35 градусів) за допомогою спеціальних порошків або мила з додаванням бури.

- Воду необхідно міняти декілька разів у залежності від ступеня забрудненості трикотажу.

- Під час прання не можна терти в'язані шерстяні речі руками, тим більше натирати їх шматком мила - треба лише обережно злегка віджимати.

- Якщо ви бачите, що речі линяють, постарайтесь якнайшвидше закінчити процес та додайте у воду для полоскання нашатирний спирт. Білі шерстяні речі полощуть обов'язково з нашатирним спиртом.

- Щоб шерсть не звалялась, светр не збігався, вода для прання й виполіскування повинна бути однакової температури. Чим більший перепад температур, тим гірший вигляд матиме ваша річ після прання.

- Шерстяну річ, що звалялась у результаті неправильного прання, можна спробувати виправити таким чином:

1) у розчин мильної піни вливають 3 ст. ложки нашатирного спирту і 1 ложку скипидару на 10 літрів води. У цій суміші замочують трикотаж протягом доби, а потім виполіскують у прохолодній воді.

2) перш ніж розпочинати прання, замочіть светр у підігрітій воді, де протягом кількох годин вимокала квасоля, а через деякий час - ретельно виперіть у цій же воді. Виріб знову стане пухнатим і м'яким.

- Кольоровий трикотаж збереже свою яскравість, якщо у воду для полоскання додати 1 ст. ложку оцту.

- Вироби з ангорської шерсті перуть шампунем для волосся з додаванням гліцерину.

Як висушити?

Не жалійте махрових рушників!

- Коли светр чи шарф уже виправлені та виполоскані, не намагайтесь руками віджати воду. Скручування деформує трикотажний виріб. Речі лише злегенька віджимають, замотавши їх у махровий рушник. Процедуру можна повторити декілька разів.

- Для сушіння речі розкладають на рівній поверхні, яка покрита складеними у декілька шарів махровими рушниками, злегка розтягуючи та вирівнюючи рукава і пройми, надаючи їм необхідної форми. І залишають до повного висихання.

- Можна висушити трикотажні речі за допомогою капронових колготок, які протягують через рукава і кріплять до мотузки прищіпками.

- Майже суху річ з ангорської шерсті треба прочесати чистою щіткою спочатку за ворсом, а потім обережно проти ворсу. Це дасть можливість запобігти звалюванню.

Порада: *щоб петлі на планках кофти чи в'язаного жакета не розірвались і не повитягувались, перед пранням їх зашивають хрестнавхрест крупними і дуже тугими стібками.*

Бабусині поради

Ідеальне прання без прального порошку.

Для тих, хто страждає алергією на пральні порошки, стане у пригоді такий старовинний спосіб прання білизни за допомогою господарського мила та ... марганцевокислого калію. Брудну білизну (льняну чи бавовняну) полощуть у холодній воді і віджимають. 200-грамовий шматок мила натирають на крупній тертушці і варять у відрі у 8 літрах води. Готовий розчин виливають у ємність для замочування і швидко вливають 1 літр міцного розчину марганцівки, попередньо обв'язавши горлечко посудини з марганцівкою (наприклад, банки) чистою тканиною - щоб не потрапили нерозчинені частинки. Усе це розмішують і швидко кладуть білизну, а потім накривають рушником, що не линяє, щоб довше збереглось тепло. Білизну залишають на 6-12 годин, після чого перуть її у цьому ж розчині і полощуть (спочатку у теплій, а потім два рази у холодній воді).

Чикільова О.І.

Секрети солі

Жир менше розбризкуватиметься, якщо на розігріту сковороду покласти дрібку солі.

Щоб печиво у духовці не пригоріло, під форми насипте трохи солі.

Яйця з потрісканою шкаралупою не витечуть, якщо їх варити у підсоленій воді.

Махрові рушники та халати будуть м'якими і пухнатими, якщо після прання потримати їх деякий час у солоній воді, потім прополоскати, висушити і не прасувати.

Як же боротись із міллю?

Якою б добросовісною не була господиня, але і вона не застрахована від непрошеної гості – молі. Першою ознакою тривоги є поява у надвечір'ї метеликів молі у квартирі. Як правило, літають лише самці, котрі незабаром загинуть. Самки ведуть обережне життя. Вони готуються до його продовження. Основне їх завдання-відкласти яйця. Яке ж потомство з них виходить?

Науці відомо 14 видів молі. У наших квартирах живуть меблева, платтяна, шубна, килимова і повстяна молі. Їх личинки і пошкоджують наші улюблені речі. Гусені молі живляться різноманітними речовинами тваринного походження – хутром, волоссям, шерстю, пір'ям, шкірою, сушеним м'ясом і рибою, фетром, повстю, килимовою шерстю тощо. В пошуках їжі гусінь може здійснювати тривалі подорожі, прогризати собі ходи в інших матеріалах, де вона не здатна розвиватися – мішковині, полотні, шовку, картоні, марлі, капроні та інших синтетичних тканинах.

У кімнатних умовах при температурі 18-22 градуси одне покоління молі розвивається від 40-50 до 300 діб. У платтяної молі тривалість лише личинкової стадії може сягати 2-3 роки.

Самка метелика молі відкладає за тиждень від 50 до 300 дуже дрібних яєць. За рік встигає розвинутись 4 покоління. А це означає, що одна самка щорічно дає 1300-1500 дорослих особин. За рік потомство однієї пари молі може з'їсти декілька кілограмів хутра, шерсті чи сукна.

Як же боротись із міллю? Чистотою. Прибирати потрібно не тільки підлогу, але й дбати про чистоту стелі, стін. З гардеробу слід регулярно вивішувати провітрюватись старі хутряні речі, які тривалий час не носяться. Шерстяні речі бажано проглядати, провітрювати два-три рази на рік, нові речі зберігати окремо від тих, що вже носились.

Міль часто заводиться там, де мало провітрюють приміщення і міститься багато речей, які мало носять. Особливо часто уражаються міллю тканини із жирними плямами.

Тканина, у якій завелась міль, може бути оброблена таким чином: охолодити її до температури мінус 8 градусів, а потім одразу підігріти до кімнатної температури. Охолоджують тканину або на морозі, або ж у морозильній камері. Під дією низької температури і швидкому нагріванні яйця і гусінь лопаються і гинуть.

Упаковуйте речі у поліетиленові пакети-це також добрий засіб боротьби з міллю, адже таким чином вона позбавляється доступу до речей.

Обов'язково "аплодуйте" молі, вбиваючи оплесками ту, котра літає. Згодяться тут і препарати типу "Антимоль". Одним словом дійте проти молі всілякими засобами, аби жодну не допустити до оселі і не дати цьому "агресорові" підступно нищити ваше майно.

Маски зі звичайної картоплі...

Кожна жінка прискіпливо розглядає своє відображення у дзеркалі і помічає... не те щоб недоліки, але невеличкі огріхи, споглядання яких, звичайно, не радує. Що ж робити? Треба оголосити цим дрібницям війну, боротися за оздоровлення шкіри та організму. І необов'язково купляти дорогі креми. Можна зробити досить ефективні маски зі звичайної картоплі, яка є у кожному домі. **Пропонуємо деякі з них.**

1. Дерев'яною ложкою розітріть гарячу картоплину, додайте одну-дві столові ложки гарячого молока і жовток. Теплу суміш нанесіть на обличчя і шию, накрийте теплим махровим рушником. Через 20 хвилин змийте гарячою, а потім холодною водою.

2. Зварену "у мундирі" картоплину почистіть, розімніть і перемішайте з чайною ложкою олії, яєчним жовтком і натертим яблуком.

3. Маска з теплої протертої картоплі діє на шкіру так само ефективно, як і масаж: очищає і відновлює її верхній шар - епідерміс- освіжає, надає шкірі гладенького та пружного вигляду.

4. Маска з відвареної картоплі, протертої з лимонним соком, знімає сліди втоми після напруженого дня чи безсонної ночі, повертає свіжість.

5. Маска з сирої картоплі, натертої на тертці, пом'якшує, зволожує і розгладжує шкіру, особливо суху, схильну до подразнень та запалень.

6. Маска з сирої картоплі, нарізаної тонкими кружальцями, пом'якшує і відбілює, відновлює природній колір обличчя.

Наш ДІМ

№ 3, 2002

Виробничо-практичний журнал

Виходить 6 разів на рік

Засновник і видавець: КП "Редакція журналу "Дім, сад, город"

Додаток до журналу **«Дім, сад, город»**

Головний редактор: **Петро Влас**

Літературний редактор: **Валентина Кротенко**

Верстка, дизайн, макетування: **Яна Дулицька**

Журнал "Наш дім" можна передплатити у кожному відділенні зв'язку. Передплатний індекс 74453, вартість передплати 1 номера в 2002 році – 2,55 грн. Передплатний індекс комплектів "Наш дім" + "Дім, сад, город" 21871.

Серія реєстрації журналу КВ, № 812 від 07.07.94

Підписано до друку 15 травня, 2002 р. Тираж 11000 прим. З. 0130231. Ціна договірна

Адреса редакції: 02094, Київ-94, вул. Гагаріна, 17а

Тел./факс: 477-73-01; 552-94-60

Адреса друкарні: комбінат друку видавництва "Преса України", 01047, Київ-47, пр. Перемоги, 50

"НАШ ДІМ" – ПУТІВНИК ДЛЯ ТИХ, ХТО БУДУЄ І ОБЛАШТОВУЄ ОСЕЛЮ!

Індекс 74 453

Оселя на воді

Плани на стор.9